KELEIVIS
Prenumerata . Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams — 1 year $6.00
pusei metų — 6 months .. $3.00
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 26 "Keleivio" telefonas AN 8-3071 SO. BOSTON, MASS., 1970 METŲ LIEPOS - JULY 1 Second-class postage paid at Boston, Massachusetts Atskiro numerio kaina 20 centų 66-TIEJI METAI

Rizikingas karo kelias atgal iš Kambodijos

Amerikiečių kariuomenė pasitraukė, atlikus savo uždavinį, bet pietų vietnamiečių karinės pajėgos dar pasilieka. Komunistai vėl slenka į Kambodiją. Ateitis vistiek lieka neaiški, ir karo galo nematyti.

Birželio 30 d. buvo baigtas vykdyti prez. Nixono duotas pažadas — išvesta JAV kariuomenė iš Kambodijos. Sakoma, kad tenai tuo tarpu beliko tik keli šimtai specialistų ar "patarėjų". Liko ir apie 30,000 pietų vietnamiečių karių, kurie prilaiko komunistų slinkimą į Kambodijos gilumą ir ypač jos sostinės Phnom Penh kryptimi.

Kokie šio Kambodijos žygio padariniai?

Neabejotina, kad komunistai buvo išrūkyti iš Pietų Vietnamo pasienio, atimta iš jų milžiniški kiekiai karo medžiagos ir maisto, sunaikinti Kambodijoje jų įsistiprinimai ir susisiekimo priemonės bei vadovybės centrai. Tai pabrėžiama visuose pranešimuose iš fronto, ir tas laimėjimas turėtų pateisinti visą žygį. Be to, grįžtant iš šios "ekspedicijos", naikinami tiltai, subombarduojami keliai, užverčiami visokie takai ir tarpekliai, kuriais šiaurės vietnamiečiai vėl galėtų pasinaudoti. Pagaliau net specialiai užnuodijami buvę bunkeriai, kad jais priešas vėl negalėtų pasinaudoti. Taigi, atrodo, nuveikta daug.

Bet yra ir kita pažiūra, kuri ne tokia optimistiška.

Prezidentas amerikiečių kariuomenę turėjo terminuotai iš Kambodijos atšaukti ne karo vadovybės apskaičiavimu, o tik dėl kongreso ir visuomenėje vadinamųjų taikos šalininkų spaudimo. Dėl to čia esminio laimėjimo ne tik nepasiekta, bet politinė ir karinė padėtis tik dar labiau susikomlikavo. Komunistai dabar pradėjo atvirą karą prieš Kambodiją ir jiems nepalankią jos naująją vyriausybę. Išstumti iš Pietų Vietnamo pasienio, ėmė veržtis į krašto gilumą ir grasina net krašto sostinei, o pati Kambodijos armija nepajėgi gintis. Pranešama, kad komunistai jau visiškai užėmę Stung Treng ir Rantankiri Kambodijos provincijas ir didžiulius kitus retai apgyventus džiuglių plotus. Nėra abejonės, kad, amerčiečiams pasitraukus, komunistai bandys grįžti ir į tas sritis, kurios ribojasi su P. Vietnamu. Juos sulaikyti gal tegalėtų tik pietų vietnamiečių karinės pajėgos su amerikiečių aviacijos ir kita technine pagalba, bet nežinia, ar ilgam.

Pietų Vietnamo prezidentas Thieu į amerikiečių pasitraukimą ir Kambodijos žiūri su rūpesčiu. Jis sako, kad vieni pietų vietnamiečiai negalėsią Kambodijos nuo komunistų apginti ir visas laisvasis pasaulis bus atsakingas, jeigu ji atiteks priešui.

Dabar, esą, planuojama Kambodijai netiesioginė pagalba. Lon Nol antikomunistinei vyriausybei numatoma finansinė ir karo medžiagos parama. Jai turėsiąs padėti ir Thailandas, o JAV bombonešiai minkštinsią ir toliau komunistų nugarkaulį ne tik Kambodijoje, bet ir Laose bei kitur, kur būsią reikalo.

Deja, visa tai karo galo neartina, Paryžiaus taikos derybos neatgyja, JAV viduje karo priešininkų neramina.

Sakoma, kad visos Vietnamo karo nesėkmės nuo pat pradžios kilo ir kyla dėl to, kad politikai diktuoja kitam kontinente karo vadams, sujaukdami jų planus.

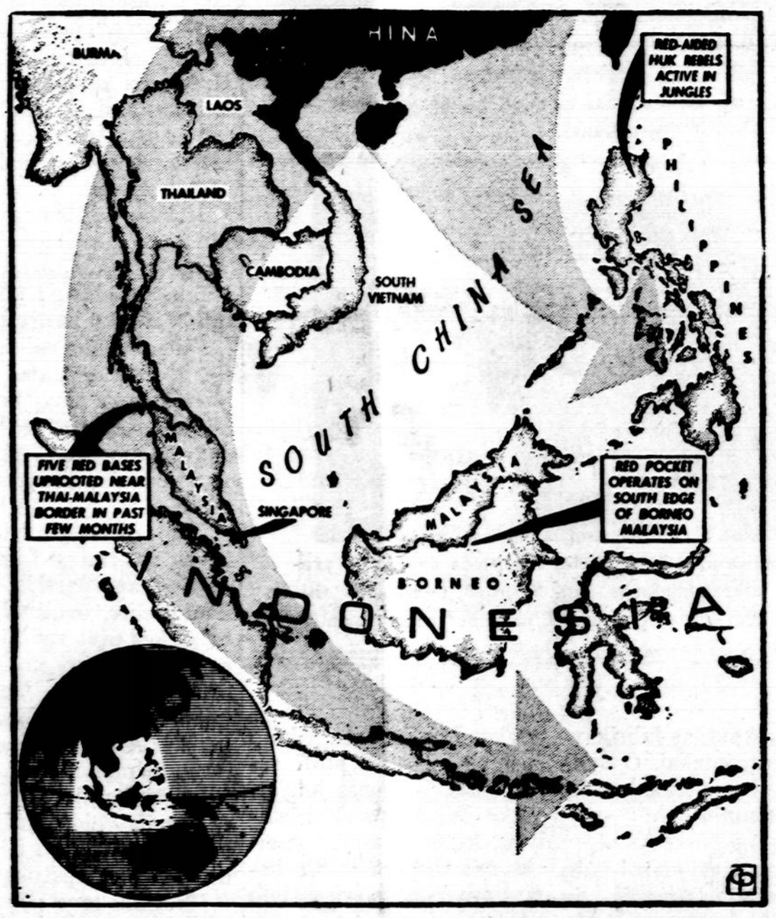

Neišmanėliai ir komunistų šalininkai visur skel bia, kad, Vietnamo karui pasibaigus, tolimojoje Azijoje užviešpatausianti taika. Bet iš tikrųjų taip nebus. Įsižiūrėkite į šį žemėlapį. Juodos strėlės rodo, kur bus nukreiptas komunistų smūgis, kai jis užvaldys Indokinijos pusiausalį. Tada į komunistų nagus patektų dar apie 250 milionų žmonių: Burma — 26 mil., Laos — 3 mil., Tailandas — 34 mil., Kambodia — 7 mil., P. Vietna mas — 17 mil., Malaizija — 10 mil., Indonezija— 112 mil., Filipinai — 36 mil. gyventojų. Tai ko munistai pasiektų kitais karais ir politika.

Ant Stalino kapo išdygo paminklas

Kaip žinome, Chruščiovo pastangomis komunistų partijos suvažiavimas 1961 m. rudenį nutarė Stalino palaikus iškelti iš Lenino mauzoliejaus ir palaidoti Kremliaus pasienyje greta kitų ten palaidotų "saviškių" — čekisto Dzeržinskio, karo komisaro Frunzės, buvusio "prezidento" Kalinino ir kitų. Ant kapo buvo tik marmorinė lenta su užrašu: I. V. Stalin 1879-1953. Panašios lentos tėra ir ant kitų kapų.

Bet štai ant Stalino kapo jau išdygo nedidelis Stalino biustas. Tai rodo, kad Stalino garbė vėl atstatoma. Jis gali vėl tapti "mylimu vadu ir mokytoju", ir atgijusi jo dvasia vėl lieti nekaltų žmonių kraują visoj Sovietų Sąjungoj ir už jos sienų.

Ir žydai ir arabai nepatenkinti

JAV vėl siūlo naują planą žydams su arabais sutaikyti. Jo smulkmenos nežinomos, bet žinoma tiek, kad juo siūloma trijų mėnesių paliaubos visuose frontuose, kad Izraelis pasitrauktų iš Egipto ir Jordano užimtų žemių. Už tai arabai turi garantuoti Izraelio valstybės saugias sienas.

Tuo pasiūlymu nepatenkinti nei žydai, nei arabai.

JAV LB tarybos nariai

Pietryčių LB apygardoje į tarybą išrinkti prof. Jokūbas Stukas ir Kazys Jankūnas, o Vakarų apygardoje poetas Bernardas Brazdžionis ir inž. Antanas Mažeika.

Kitose apygardose išrinktuosius jau esame paskelbę anksčiau.

Katalikai piketavo popiežių

Tūkstantis katalikų sekmadienio naktį sėdėjo prie popiežiaus lango ir meldėsi, kad popiežius atšauktų liberalines bažnyčios reformas, kad pamaldos būtų laikomos kaip seniau ir aplamai būtų visur palikta senovinė tvarka. Dauguma demonstrantų buvo iš Vokietijos, Prancūzijos, Šveicarijos ir kt. Amerikiečių nebuvo matyti.

Konservatoriai gavo pirmą "dovaną"

Britanijos naujajai konservatorių valdžiai pirmąją "dovaną" suteikė laivų krovėjai: jie pareikalavo pakelti atlyginimus 85%, arba liepos 14 d. paskelbsią streiką. Iki šiol jų mažiausias savaitinis atlyginimas buvo $27.80, o reikalauja $48. Tą nutarimą unijos atstovai priėmė vienu balsu.

Dubčeką jau visai pribaigė

Čekoslovakijos "žmoniškesnio komunizmo pradininko" Dubčeko likimas, kai tik Čekoslovakijon įsiveržė Maskvos tankai, buvo jau nuspręstas. Jis palaipsniui buvo šalinamas iš visų pareigų krašte ir nusiųstas ambasadoriumi į Turkiją. Bet ir ten neilgai tarnavo, nes praeitą savaitę atleistas ir iš tų pareigų. Pagaliau praeitą savaitę jis buvo išmestas ir iš komunistų partijos.

Dabar dar neaišku, ar jis bus paliktas ramybėje kur nors tūnoti, ar jam dar bus iškelta ir byla ir bus nuteistas. Jis jau anksčiau visaip buvo verčiamas viešai pripažinti savo nusikaltimus, bet to iki šiol nepadarė.

Geriausiai valdoma šalis

Gallupo viešosios nuomonės tyrimo įstaiga klausė viso pasaulio žymiuosius politikus, mokslininkus ir biznierius, kuri, jų nuomone, šalis yra geriausiai valdoma. Dauguma atsakė, kad Šveicarija.

Kitos valstybės, gavusios daugiausia balsų, buvo: Britanija, Švedija, V. Vokietija, Kanada, Amerika, Danija, Olandija, Australija, Japonija. Jų tarpe, kaip matome, nėra nė vienos, valdomos kurio nors plauko diktatoriaus.

Vėl pratęsta JAV ir Japonijos saugumo sutartis. Prieš tos sutarties pratęsimą ypač protestavo komunistai ir kitos jiems palankios grupės Japonijoje. Ta sutartis numato, kad karo atveju JAV gins Japoniją. Už tai Japonija leidžia JAVbėms ten įsirengti karines bazes.

* * *

Importui didėjant, JAV batų pramonė pradėjo nykti. Vietos batų gamyba per pastaruosius 10 metų sumažėjo 20 mil. porų, o importas per tą laiką pakilo nuo 27 mil. iki 195 mil. porų per metus. Dėl to reikalaujama suvaržyti batų importą.

* * *

Newarko, N.J., miesto šeimininkai ir pats majoras Addonizio sėdi kaltinamųjų suole už kyšių ėmimą. Jie yra kaltinami, kad tik iš vienos Constrad firmos paėmę $253,000 kyšių. Du valdžios liudininkai jau žuvo prieš pat teismą įtartinomis aplinkybėmis.

* * *

Šiaurės Airijoje vėl atgijo smarkios muštynės tarp katalikų ir protestantų. Yra užmuštų ir keli šimtai sužeistų. Kariuomenė stengiasi atstatyti tvarką, gavusi įsakymą net šaudyti į riaušininkus.

* * *

Bostone dėl cemento vežiotojų streiko sustojo $100 milionų vertės statybos darbai.

Ir SLA seime buvo paminėta Lietuvos St. Seimo sukaktis

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje seimai yra ne tik šios organizacijos veiklos būtina apraiška, jos konkretaus darbo žingsnis, bet ir tam tikra tradicija. SLA seimai ne tik daro atitinkamus nutarimus, bet jungia ir organizacijos narius, sudarydami proga jiems susitikti ir pabendrauti, pasijusti vienos lietuviškos šeimos nariais. O vyresniajai kartai tai yra dar svarbiau, negu jaunesniesiams.

Ir štai birželio 22-24 dienomis New Yorke vyko jau net 56-tasis toks seimas. Jame šį kartą dalyvavo 90 atstovų. Suvažiavimą sveikino Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas, Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas, Balfo reikalų vedėjas kun. P. Geisčiūnas.

Seimas patvirtino pavasarį išrinktąją Vykdomąją tarybą ir komisijas, vienas kiek pakeisdamas, kitas palikdamas senos sudėties. Vienu balsu Tėvynės redaktorium paliktas Juozas Petrėnas. Patvirtinti nauji garbės nariai. Dabar SLA turi 5 garbės narius, iš jų gyvi Jadvyga Tumavičienė iš Bostono, Mass., ir adv. Nadas Rastenis iš Baltimorės.

Lietuvių kalbos kurso išlaidoms Chicagos universitete paskirta $500, Lietuvių kambariui Pittsburgho universitete $100 ir $100 Elizabetho lietuviškai mokyklai.

Kitas seimas nutarta sušaukti Miami, Fla. Buvo pasiūlytas ir Detroitas, bet už jį mažiau narių balsavo.

SLA seimo pradžioje nepamiršta paminėti ir Lietuvos Steigiamojo Seimo 50 m. sukaktis. Apie Steigiamąjį Seimą kalbėjo jo buvęs atstovas Kazys Škirpa.

Seimo proga buvo surengtas ir banketas, kuriame dalyvavo apie 200 asmenų. Jo dalyvius sveikino SLA prez. P. Dargis ir Lietuvos garbės konsulas A. Simutis. Banketo meninę programą atliko akordeonistas C. Daubaras.

Džiugu, kad ši didžioji SLA lietuviškoji šeima dar vis susirenka su senu entuziazmu, nors daugelio senų veikėjų veidų jau ir nesutinkame ir jų žodžių pasigendame.

Ateinančių rinkimų vajaus šūkiai

Opozicijos visur ir visada stengiasi iškelti valdančiųjų klaidas. JAV šiuo metu demokratai yra vyriausybės opozicijoje, todėl rudens rinkimus stengsis laimėti, kaltindami respublikonus dėl nesugebėjimo kovoti su infliacija, kainų kilimu ir nedarbo didėjimu.

Prez Nixonas paskyrė komisiją universitetų riaušių priežastims tirti. Į ją jis paskyrė ir Harvardo universitetą baigusį negrą Joseph Rhodes. Prieš jį pasisakė viceprez. Agnew ir reikalavo, kad jis atsistatydintų, bet Rhodes atsisakė atsistatydinti. Baltųjų rūmų spaudos sekr. Ziegleris paaiškino, kad Agnew yra pareiškęs tik savo asmeninką nuomonę.

Prieš Izraelį kovojančių Jordanijos partizanų vadas Yassir Arafat.

Los Angeles aukšč. teismo teisėjas Charles Older pirmininkauja, teisiant Charles Mansoną ir jo tris pasekėjas (mergaites). Jie kaltinami nužudę aktorę Sharon Tate ir kitus.

Lietuvių Bendruomenės Tarybą išrinkus

Birželio 6-7 dienomis JAV Lietuvių Bendruomenė rinko savo tarybą. Oficialūs duomenys dar nepaskelbti, bet medžiagos jau yra tiek, kad galima juos nagrinėti.

Visų pirma pabrėžtina, kad rinkimuose dalyvavo mažiau negu 1967 m. Šešiose apygardose viso labo balsavo 5,865 žmonės. Nėra duomenų iš Pietryčių ir Hartfordo, bet ir jų balsai trūkumo neišlygins. Šiemet mažiausia balsavo Ohio ir Detroito apygardose. 1967 m. ten balsavo 2,105, o šiemet tik truputį daugiau kaip pusė (1086). Mažiau balsavo ir Chicagos apygardoje, kur daugiausia buvo rinkimų vaisiais susidomėta, smarkesnė buvo ir agitacija. Bet ir čia balsavo net 539 mažiau. Mažiau balsavo ir Vakarų apygardoje, ir Bostone. Nėra duomenų, kad Hartfordo ir Pietryčių apygardose būsų buvę balsuota daugiau negu 1967 m., todėl bendras balsavusių skaičius nepasieks nė 7,000. O 1967 m. juk balsavo 9,098.

Vadinasi, šį kartą rinkimais susidomėjimas buvo daug mažesnis. Kodėl? Tuo klausimu turės rimtai susidomėti naujoji LB vadovybė. Jai reikės išsiaiškinti to reiškinio priežastis ir stengtis jas pašalinti. O tų priežasčių, be abejo, yra ne viena. Gyvenimo patyrimas jau davė medžiagos, kuri leidžia įžvelgti, kodėl LB šiame krašte taip sunkiai "įsipilietina".

Kandidatų viso labo buvo 84. Mažiausią pasirinkimą teturėjo Bostono apygarda, kurioje kandidatų tebuvo 3, o reikėjo išrinkti 2. Didžiausias pasirinkimas buvo Vakarų apyg., kur kandidatų buvo 11, o išrinkti tereikėjo 2.

Kandidatų tarpe buvo įvairių profesijų ir amžiaus žmonių. Daugiausia išrinkta inžinierių — net 7, gydytojų 4, teisininkų 4, studentų 4, rašytojų 3. Kunigų šioje taryboje tebus tik 1, o seniau buvo net 5.

Naujoji taryba gerokai pajaunėjo. Dabar narių amžiaus vidurkis tesiekia 43 metus. Jauniausias narys yra 18, seniausias 64 metų. Taigi, amžiaus atžvilgiu, tai turėtų būti pati pajėgiausia taryba. Bet vien amžius dar visos veiklos intensyvumo ir produktingumo dar nenulemia.

Reikia džiaugtis ateities vairuotoju jaunimu, jo energija ir drąsa, bet prie to reikia ir gyvenimo patyrimo, kurio daugiau turi vyresnieji. Šį kartą net 12 narių yra buvę paskutinėje taryboje, o keli ir ankstyvesnėse, todėl nesunku bus suderinti visokeriopas jėgas naujam darbui.

Svarbiausia, naujajai tarybai reikės vengti to, kas ligi šiol L. Bendruomenę skaldė. Svarbi pareiga — išrinkti tinkamą valdybą, kuri sugebėtų dirbti pozityvų darbą, išvengdama seniau buvusių erzelių, asmeniškų ambicijų kėlimo virš visuomeninių reikalų.

Mes linkime naujajai tarybai geros sėkmės. O jai gerai seksis, jeigu nesiblaškys, jeigu nesistengs apžioti tiek, kiek negali nukąsti, jeigu susikaups tik tam darbui, kuriam ji šiame krašte įsteigta, jeigu nekaišios kylių į kitų mūsų bendrinių organizacijų veiklą.

Tikėkime, kad jaunystė ir vyresniųjų patyrimas visas mūsų gerąsias viltis įkūnys.

Naujam Argentinos prezidentui gen. Roberto Marcelo Levingstonui (paskirtam trijų generolų, kurie vadovavo sąmoksui prez. Ongania nuversti) oro pajėgų viršininkas brig. gen. Carlos Rey įteikia lazdelę, valdžios ženklą. Kairėje pėstininkų vadas gen. leit. Lanusse, dešinėje — laivyno vadas Pedro Guavi.

Pennsylvanijos geležinkelių bendrovės direktoriai praneša laikraštininkams, kad bendrovė, negavusi iš valdžios 200 mil. dol. paskolos, paskelbė bankrutuojanti.

Pasaulis aplink mus

HEATHAS PAKEITĖ WILSONĄ

Dar ir rinkimų dieną žmonių apklausinėjimus vykdančios agentūros skelbė, kad laimės darbiečiai ir Britaniją vėl valdys Wilsono vadovaujama vyriausybė. Visą priešrinkiminį laiką svyravo tas galimas balsų persvaros procentas — pakildavo iki 12, nukrisdavo iki 2.5, vėl sustodavo ties 7. Dėl to konservatorių partijos laimėjimas buvo tiesiog netikėtas ir pritrenkiantis. Kai kurie komentatoriai, matydami, kad Heathas laimi, pradėjo net sakyti, kad šį kartą atsitiko čia taip, kaip savo metu JAV su Trumanu.

Kodėl kraštas taip pasuko į dešinę, galima tik spėlioti. Buvęs ministeris pirmininkas Wilsonas spėja, kad įtakos galėjo turėti kaip tik tie apklausinėjimai. Balsavo, palyginti, mažas turėjusių rinkimo teisę procentas — kaikur tik 62 procentai. O kai vis buvo skelbiama, kad darbiečių laimėjimas užtikrintas, tai spėjama, kad dalis už juos galėjusių atiduoti balsą patingėjo nueiti iki savo rinkimų būstinės. Jei laimės, tai kuo čia besirūpinti!

Šitaip spėjant, žinoma, galima įžiūrėti ir tam tikrą sąmokslą, — konservatorių priešininkų ėjimą, kuris užliūliavo dalį darbiečių valdžios norinčių balsuotojų. Tada reikėtų spėti, kad konservatorius palaikantieji stengėsi iš paskutiniųjų, kad tik neatsitiktų taip, kaip apklausinėjimai skelbia. Be kita ko, Britanijos spaudos didžiuma yra konservatoriška, ir ji kaip tik stengėsi skelbti tokį galimą darbiečių laimėjimą.

Vien tiems spėliotojams sumesti visą kaltę gal ir neteisinga būtų. Turi būti ir kitų priežasčių. Viena priežastis dar, be abejo, bus priešrinkiminės Enocho Powellio kalbos. Kaip tikras Britanijos mesijas, jis dar gąsdino britus dėl afrikiečių ir azijatų imigracijos, dėl to pats rinkimų metu padvigubino savo balsų daugumą. Jo balsas turėjo pasiekti ir kitas apylinkes, kur tik yra tirščiau tų emigrantų. Jeigu šviesesnių žmonių toks gąsdinimas ir nepaveikė, tai darbininkus — tikriausiai. Savo metu po vienos to mesijo kalbos kaip tik išėjo organizuotai gatvėje už jo i-

dėjas parėkauti ne fabrikantai, bet darbininkai. O dalis jų, ypač vyresniosios kartos, pavydu ir tunka.

Ne paskutinėj vietoj būtų ir moterys. Daugelis jų mėgsta didelę konservatorių vado ir naujojo ministerio pirmininko Eduardo Heatho plačią šypseną ir garsų juoką ir tiki jo ir jo šalininkų kalbomis, kad darbiečiai perdaug viską apkrovė mokesčiais, pabrango maistas ir kitokie dalykai.

Tų priežasčių būtų galima ieškoti ir surasti dar visą galybę. Bet tiesa yra ta, kad konservatoriai laimėjo ir turės parlamente patogią 31 atstovo daugumą ir pradės vykdyti savo politiką.

Jie yra pažadėję sumažinti mokesčius, skatinti taupymą, mažinti išlaidas, sustabdyti kainų kėlimą, išleisti įstatymą, kuris sudraustų visokius demonstrantus, suvaržyti imigraciją. Pažadų nemaža, ir kaikuriuos jų vykdant bus matyti, kad jau šluoja nauja šluota. Kaikuriuos pažadus sunku bus įvykdyti.

Nors kiti kraštai (pvz. JAV) bus nepatenkinti, bet konservatoriai žadėjo ir, greičiausia, tuoj pradės vykdyti tą pažadą — pardavinėti ginklus Pietų Afrikai. Tai reikš neblogą biznį ir pastangas apsaugoti investacijas. Gal bus siekiama vėl pradėti flirtą su Rodezija.

Nors Powellis buvo subartas už agitaciją dėl imigracijos, bet įvažiavimas nuolat apsigyventi bus dar labiau usvaržytas.

Kur konservatoriai didžiausios bėdos turės, tai norėdami sudrausminti profesines sąjungas. Sąjungų generalinis sekretorius Feather jau pirmąją naujos vyriausybės dieną pareiškė, kad šis jau buvęs klaustas, ar duos ir Heathui, kaip buvo davęs Wilsonui, tą patį pažadą savanoriškai žiūrėti, kad atlyginimų kėlimas būtų derinamas su gamybos kilimu, o ne bet kaip. Jis atsakęs: pažiūrėsim, kaip Heathas elgsis su prof. sąjungomis. Wilsonas juk atsisakė minties pravesti įstatymą, kuris suvaržytų streikus, nes vengė didesnių neramumų ir galimo visuotinio streiko.

Netekęs valdžios, Wilsonas didžiuojasi tuo, kad perduoda kraštą, sutvarkęs jo ekonomiją. Kai jis perėmė valdžią, prekybos su užsieniu balansai rodė 800 milionus svarų nuostolio. Iki paskelbiant rinkimus jau buvo 600 mil. svarų pelno. Žinoma, tai buvo pasiekta šiokių tokių suvaržymų kaina.

Savo propagandiniuose lapeliuose, skirtuose rinkiminei propagandai, darbiečiai yra davę įdomių palyginimų. Jie rašė, kad konservatorių valdymo laikais per 13 metų nebuvo baigta statyti net 14 ligoninių, o darbiečiai per 6 metus pabaigė tas ir dar pastatė 34. Pensijas darbiečiai padidino 20 procentų (jos dabar yra 5 svarai, arba 12 dolerių 50 centų savaitei). Sveikatos centrų konservatoriai per 13 metų pastatė apie 20, darbiečiai per 6 metus—daugiau kaip 100. Telefonų 1964 m. buvo 9 mil. 300 tūkstančių, 1970 yra 14 mil. Mokyklų konservatoriai pastatydavo per savaitę 10, darbiečiai — 16. Namų konservatorių valdymo laikais 1963 m. pastatyta 298,872, o 1969 metais— 366,793. Namų konservatorių laikais per paskutiniuosius 5 metus pastatyta 1,571, 856, darbiečių per tiek pat laiko 1,952,670.

Nepaisant visa to, jau Heathas yra ministeris pirmininkas, svaras iš karto sustiprėjo, akcijų vertė nepaprastai pakilo. Biznis pasitiki konservatoriais, žmogus su katiloku ant galvos staiga pasijuto vėl drąsus. Mes ką gi kita galėtume daryti, kaip tik sušukti: tegyvuoja Heathas! Svetimame krašte ką tu, žmogus, kita ir galėtum daryti?

S. Baltaragis

Kas kitur rašoma

H. NAGYS DAVĖ KAILIN J. MEKUI

Nepriklausomos Lietuvos, kurią redaguoja Henrikas nagys, birželio 10 d. laidoje išspausdintas įdomus dviejų poetų — J. Meko ir H. Nagio — "pasikalbėjimas".

J. Mekas, pasiskaitęs, ką H. Nagys rašo apie Vietnamą, visokius šių dienų "pasimetėlius", "apsimetėlius" ir "revoliucionierius", parašė H. Nagiui laišką, kuriame jį kaltina, kad jis juokiąsis iš jaunųjų generacijų, einąs ranka rankon su reakcionieriais ir t.t.

H. Nagys, išspausdinęs J. Meko ilgą laišką, čia pat jam ir atsako. Jis tarp kitko štai ką pareiškia į jam metamus J. Meko kaltinimus:

"Visų vaikų reikia gailėtis, Mekai, ne tiktai Šiaurės Vietnamo ir tavo partiečių. Visų. Poetai turi gailėtis visų, visų žmonių. Tu esi atžagareivis, nes esi aklas fanatikas.

"Be reikalo glaustais Lietuvos, nes tau ne Lietuva rūpi, bet tavo partija. Be reikalo dedies revoliucijos pranašu, nes tavo revoliucija yra vergija, kuri jau įgyvendinta Lietuvoj, Vengrijoj, Čekoslovakijoj... Kad tu ją perši ir Amerikai, nepadaro tavęs pirmeiviu, bet paprastu garsiakalbiu. Tavo graudi poza ir veidmainiškas humanizmas įtikina tik naivelius arba papirktuosius.

"Netikiu tavo ašarom, tavo revoliucija, tavo meile žmonijai! Tikiu betgi vienu dalyku: tavo peršamajame būsimame (raudonajame?) rojuje "humanistas" Jonas Mekas ramiai suvarytų kulką į pakaušį mums, nes mes gi nesame žmonės. Mes atžagareiviai, nes netrypiame tą patį revoliucinės vergijos takelį į laisvo žmogaus kartuves.

"Sutinku su tavim, kad tiesa, grožis ir laisvė visados laimi.

"Netikiu tik, kad tavo tiesa yra toji, kuri laimės. Tavo peršama laisvė jau įgyvendinta, Mekai! Tik, deja, ji tapo vergija. Ir tavo nuodingi žodžiai rodo, kokia yra tavoji meilė. Tu myli tik save, savo kliką ir partiją ir nieko daugiau.

"Mudu stovime priešingoj barikadų pusėj, tas tiesa. Bet tu esi tas, kurs gina vergiją, komisarus ir naują baudžiavą. Už tai tau ir linkiu komisaro kepurės. Gyvuok ir linčiuok!"

SPAUDĄ BEVARTANT

Maskvoje kiek pabuvoję Vakarų spaudos bendradarbiai, paprastai, tuojau parašo "žinoviškų" įspūdžių knygą, kai tik iš rusų cenzūros ištrūksta į užsienio laisvę. Mada rašyti įspūdžius pabuvojus Rusijoje tačiau atsirado ne šiandien ir ne vien sovietų laikais. Įspūdžius mėgo rašyti ir carų Rusiją lankiusieji užsieniečiai.

Pavyzdžiui, anglė Marė Holdernesa, kuri 1815 metais kelionę carų Rusijon pradėjo iš Rygos ir išviešėjo ketverius metus Kryme, parašė 1823 m. išspausdintą knygą New Russia, Journey from Riga to Crimea. Kitas įspūdžių rašytojas buvo vokietis J. G. Kohl, apkeliavęs carų Rusiją 1837-1838 metais. Savo įspūdžiuose apie Rygą jis Pabaltiją pavadino "vokiečių valdomais kraštais". Jo knyga išėjo 1844 metais.

Minėtus veikalus (ir 72 kitus) Arno leidykla New Yorke planuoja išleisti Russia Observed vardu serija, kurią pardavinės po $1,405. Į rinkinį įeis užsieniečių įspūdžiai carų Rusijos ir Sovietijos iki antrojo pasaulinio karo.

* * *

Matyti, bus ruošiama ir kita serija, į kurią būtų gera, jei patektų Armonienės Leave Tears in Moscow, nes pirmojoj yra suomio verslininko Jurgio Kitchino Prisoner of the OGPU — atpasakojimas jo pergyvenimų bolševikų sunkiųjų darbų stovyklose Archangelsko krašte 1928-1935 metais. Jo knyga išėjo pirmąkart 1935 m.

* *

Pernai New Yorke išėjo Aleksandro Wertho — Russia, Hopes and Fears. Autorius gimęs Rusijoje 1901 m., ją apleido 1922 m. ir apsigyveno Anglijoje, kur pasidarė spaudos vertinamas sovietų klausimais bendradarbis, ypač liberališkame Manchester Guardian. Jis dažnai lankydavo Sovietiją ir, sako, pažinęs nemaža kompozitoriu ir rašytoju. Jo knyga Russia at War 1941-1954 jau išversta į keturioliką kalbų. Jis pernai mirė Paryžiuje, nesulaukęs savo naujai parašytos knygos apie dabartines rusų viltis ir baimes pasirodymo.

* * *

Werthas rašo:

"Man belankant Sovietiją 1967 metais, niekas nė klaikiausiame sapne negalėjo numatyti, kad, metams praėjus, Rusija puls Čekoslovakiją. Kieto stalininko Antano Novotnio valdoma, Čekoslovakija buvo laikoma vienu ištikimiausių ir patikimiausių Sovietijos talkininkų Rytų Europoje. Tiesa, įvyko keli studentiški pabruzdėjimai, bet jų net palyginti negalima su tuo, kas dėjosi Lenkijoje ar Rumunijoje. Lenkai laikomi amžinai nepatikimi, o rumunai ėmė rodyti ryškių politinės, ekonominės ir diplomatinės nepriklausomybės ženklų".

* * *

"Čekoslovakija", sako Werthas, "buvo pirmutinis Rusijos talkininkas, kuris pakėlė ideologinį maištą prieš Maskvą. Kai tik pirmieji šio maišto ženklai pasirodė 1967 metų pabaigoje, Brežnevas padarė dvi skubias keliones į Prahą, siekdamas išgelbėti skęstantį Novotnį. Nepavyko. Vadžias sausyje paėmė Aleksandas Dubčekas. Kai jis panaikino cenzūr ą, pajusta, kad čia atsistota prieš Rusiją, kaip dar joks talkininkas nestojo".

* * *

"Dubčekas, galima sakyti, nusižengė Maskvos 'šventajai dvasiai'. Cenzūrą panaikindamas, jis gresė paknisti ir nugriauti visą laisvo žodžio suvaržymą, kuris ypač veikė spaudą, kuris buvo plieno pagrindas, ant kurio rymojo visa rusų biurokratinė santvarka, visvien kas jai vadovavo: Stalinas, Chruščiovas ar Brežnevas. Rusų pasiteisinimai (esą, čekai ekonominiai grįžtą atgal į kapitalizmą, kad pas juos vyraujanti vokiečių įtaka ir kt.), aišku, buvo akių mulkinimas, kurios tikslas tebuvo apgauti, o gal vokiečiais net pagąsdinti Sovietijos visuomenę. Mat, rusai ypač nervinasi, kada kalbama apie vokiečių pavojų."

* * *

Werthas toliau sako:

"Mano pažįstami Sovietijoj jau gegužės mėnesį man pasakojo, kad Čekoslovakijoje vykstanti 'sunki ideologinė kova', nors Čekoslovakija yra vienintelis socialistinis kraštas, kuris neturi užsienyje 'dypukų' ir kurio visi 'tremtiniai' pasiliko tėvynėje. Apie rugpiūtį jau pasidarė aišku, kad Maskvos viršūnės mokės betkokią kainą, kad tik Čekoslovakijon grįžtų cenzūra ir laisvo žodžio smaugimas. Jei Dubčeko 'bakterijoms' būtų leista gyvuoti, jos galėjo liga užkrėsti ne tik visą Rytų Europą, bet ir pačią Maskvą. Tokiu būdu Maskvos viršūnių karas su Čekoslovakija buvo tąsa jų kovos prieš laisvių trokštančią savo visuomenę".

Žiūrovas

TRUMPAI

The Boston Herald-Traveler birželio 20 d. išspausdino JAV Lietuvių Bendruomenės Centro valdybos pirmininko inž. Broniaus Nainio laišką, antrašte — Didžiausia kolonialinė imperija Sovietų Sąjunga.

* * *

New York Times birželio 19 d. išspausdino kino žvaigždės Joanos Šimkutės atvaizdą ir netrumpą su ja pasikalbėjimą. Ji tarp kitko pareiškė, kodėl nesutikusi pakeisti savo pavardės: "Aš ja buvau patenkinta, kol mane atrado, ir jos nekeisiu, kol ištekėsiu"

J. Šimkutė gimė ir išsimokslino Montrealy. Į Paryžių ji pateko kaip madų modelininkė. Ten ji buvo pastebėta ir įtraukta į filmų meną.

* * *

The Boston Globe birželio 21 d. priede plačiai aprašė Aleksandro Jankausko šeimą iš Millingtono, N.J. Mat, Jankauskai turi trumpų bangų radijo mėgėjų stotį AFB2DBF, kuri yra įjungta į MARS (Karo radijo tarnybos sistemą) ir padeda Vietname kariaujantiems JAV kariams greitai susižinoti su savo artimaisiais, pasilikusiais namie.

* * *

Viename iš aukšto lygio JAV dienraščių The Christian Science Monitor birželio 24 d. išspausdintas latvio visuomenininko adv. Valdemars Lambergs laiškas, kuriame autorius pareiškia visiškai remiąs prez. Nixono pietvakarių Azijos politiką, nes ji geriausia tarnauja JAV saugumui; kad jis, patyręs komunistų terorą savo gimtajame krašte Latvijoje, smerkia visus tuos, kurie kritikuoja prez. Nixoną dėl to, kad jis nepasiduoda komunistų reikalavimui be sąlygų tuoj ištraukti visas karo pajėgas iš Kambodijos ir Vietnamo; kad visi tie kritikai dirba daugiau priešo, o ne savo krašto reikalams. "Prezidentas neturi nusileisti blogam tikslui sugalvotam spaudimui ir turi tęsti gerą darbą", baigia savo laišką V. Lambergs.

KAS NIEKO NEVEIKIA, TAS NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO KNYGAS, TAS DUONOS NEPRAŠO.

DETROITO NAUJIENOS

Keturioliktasis LŽS C.V. posėdis

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Centro valdyba posėdžiavo pas pirmininką Vytautą Alantą birželio 5 d. Dalyvavo visi nariai, išskyrus Antaną Gintnerį.

Kaip 13-koje ankstesniųjų, taip ir šiame posėdyje buvo svarstyta visa eilė spaudos darbuotojus liečiančių klausimų, kurie tačiau skaitytojams gal ir nėra labai įdomūs. Čia noriu paskelbti tik porą minimo posėdžio momentų. Būtent, apie naujus LŽS narius ir šūkių konkurso rezultatus.

Posėdžio metu buvo svarstyti 9 spaudos darbuotojų pareiškimai įstoti į LŽS., ir visi 9 pareiškėjai buvo priimti į centrinį skyrių. Jie yra: Vytautas Alseika, dr. Jonas Balys, dr. Kazys Karvelis, prof. dr. Vaidevutis Mantautas, Karolis Milkovaitis, prof. dr. Antanas Ramūnas - Paplauskas, Robertas Selenis, Vytautas Semaška ir Antanas Skirka. Pažymėtina, kad šalia vidutinio amžiaus mokslo daktarų, redaktorių ir šiaip senų spaudos darbuotojų, į LŽS narių eiles atėjo ir bene jauniausias narys, aštuonioliktametis R. Selenis. Nors tik tokio amžiaus, lietuvių spaudoje (abiejuose dienraščiuose ir kitur) jis reiškiasi korespondencijomis ir nuotraukomis nuo 1964 metų. Dabar LŽS centriniame skyriuje yra 76 nariai.

Pernai paskelbtas šūkių konkursas, laiku nesulaukus geresnių šūkių, buvo pratęstas. Prieš posėdį ir pratęsimo terminas buvo pasibaigęs. Neliko nieko kito, kaip tik dar kartą geresnius šūkius atrinkti ir du iš jų premijuoti. Geriausiu šūkiu lietuvybės išlaikymo išeivijoje tema buvo išrinktas **"Ir vienas lietuvis yra Lietuva"**. Jis buvo pasirašytas Viktoro Degimo slapyvardžiu. Atidarius antrąjį voką, paaiškėjo, jog šūkio autorius yra Vakarų Vokietijoje gyvenąs LŽS narys **Ignas Šmigelskis.** Geriausiu spaudai skirtu šūkiu buvo rastas Klevo Lapo slapyvardžiu pasirašytas — **"Per spaudą Lietuvos laisvė, o laisvėje tikroji spauda".** Jo autorium paaiškėjo **A. Paulius,** gyvenąs Hamiltono mieste, Kanadoje. Apie šūkių konkurso laimėtojus plačiau bus parašyta sekančiame Pranešėjuje.

Detroito žurnalistų popietė gamtoje

Kad nuo smagios ir turiningos LŽS Detroito skyriaus narių popietės Windsore, Kanadoje, reikėjo laukti beveik pusmetį, tai kalta Amerikos pramonė. Skyriaus pirmininkas Stasys Garliauskas pirmus penkius šių metų mėnesius buvo ten taip prigriebtas, kad dirbo po septynias dienas savaitėje, po 10-12 valandų kasdien. Darbui sunormalėjus, antrąją popietę turėjome už 60-ties mylių nuo Detroito, Sofijos ir Adolfo Vasiulių dvyje, birželio 7 d. Čia tiek St. Garliauskas, tiek Vasiuliai padarė viską, kad susirinkusiems spaudos darbuotojams su žmonomis būtų linksma, jauku, patogu.. Nepaprastai gražiam orui esant, per dvidešimt asmenų ir gražia gamta atsidžiaugė, ir vėsioje bebaigiamų įrengti namų menėje pasivaišino. O oficialus skyriaus fotografas Kazys Sragauskas beveik kiekvieną įdomesnį popietės momentą nufotografavo. Gaila, kad šias eilutes rašydamas nuotraukų dar nesu gavęs. Meninės ar kultūrinės programos šį kartą nebuvo spėta suorganizuoti, bet pasižadėta sekančios popietės metu dvigubai pasiruošti.

LB Tarybos rinkimų rezultatai

Prieš trejetą metų Penktąją JAV LB Tarybą renkant, tiek Clevelandas, tiek ir Detroitas pagrodė nepaprastą aktyvumą: mūsų mieste tuomet pabalsavo apie 880 žmonių, o Clevelandas visus nustebino su vienuolika ar dvylika šimtų balsuotojų. Po tokių rezultatų natūralių kaimynų apygarda buvo perplėšta ir, abiem suteikus apygardinį statusą, buvo pridėta po porą mažesnių lietuviškų židinėlių. Clevelando reikalų tuo tarpu nežinodamas, tegaliu kalbėti apie Detroito apygardą, kurios nariais buvo padaryta Rochesteris ir Buffalo, abu New Yorko valstijoje, už bene 4 ar 5 šimtų mylių.

Negaliu suprasti kodėl, bet Detroite šįmet nebalsavo nė 50% 1967-jų metų balsuotojų. Detroite, atmetus keletą sugadintų balsų, teisingai pabalsavo vos 404 asmenys. Tuo tarpu Rochesteris davė 187 gerus balsus, o Buffalo — 37. Tikslių duomenų neturiu, kaip paskutinės dvi apylinkės balsavo prieš trejus metus, bet neoficialiai man pranešė, jog Rochesterio balsuotojų skaičius šįmet keliomis dešimtimis padidėjo.

Kandidatavo 8 asmenys, o išrinkti reikėjo keturis. Štai tie išrinktieji: Nijolė Šlapelytė — 386 balsai, Algis Rugienius — 332, dr. Antanas Klimas — 324, dr. Kęstutis Keblys — 318. Neišrinkti liko: Algis Zaparackas — 297, dr. Jonas Dėdinas — 241, Vytautas Kutkus — 200 ir Jonas Urbonas — 186.

Daug apie išrinktuosius nekalbant, vis dėlto paminėtina, jog daugiausia balsų gavo jauniausia amžiumi, tik 25-rių metų skautė, tautinių šokių šokėja, lietuviškoje scenoje vaidintoja, duoną pelnanti lektoriaudama Detroito universitete (turi literatūros magistro laipsnį).

Ir dar kas. Prieš šias eilutes rašydamas, skambinau telefonu apygardos rinkimų pirmininkui Jurgiui Mikailai, kad gaučiau tiksliausius duomenis. Jis nusistebėjo, jog iš LB centrinių organų tik šiandien, birželio 17 d., gaves didelį pakietą su...rinkimine propaganda. Siunta, esą, į paštą atiduota prieš 3 savaites ir pasiųsta trečiąja klase. Štai kaip mūsų kaikurie veikėjai pasitiki JAV paštu.

Stasio Garliausko, jaun. vestuvės

Stasys Garliauskas, jaun., Ernos ir žurn. Stasio Garliausko sūnus, veda Nadią Potchuk, ukrainietę, naujųjų ateivių, kaip ir mes, dukrelę. Tai, turbūt, nebe kelintas, o kelioliktas toks atsitikimas, kad jaunieji mūsų vyrai žmonas renkasi iš ukrainiečių tarpo, bet nežinome Detroite atsitikimo, jog lietuvaitė tekėtų už ukrainiečio jaunuolio. Sutuoktuvės įvyksta birželio 27 d. šv. Jono ukrainiečių katalikų bažnyčioje, o puota — šv. Konstantino ir Elenos salėje. Jauniesiems linkiu gražaus vedybinio gyvenimo!

Kai rašomos šios eilutės, St. Garliauskas (tėvas) yra Providence ligoninėje. Po inkstu amenų priepuolio birželio 10 d. St. Garliauskas kuri laiką ligoninėje turės pasilikti. Reikia viltis, kad jis laiku susveiks ir sūnaus vestuvėse galės dalyvauti.

Lietuviškas gyvenimas tebeverda

Taigi, tiesiog kunkuliuote kunkuliuoja. Bet, turbūt, nebe ilgam, nes birželio vidurys atėjo su 90 l. F. karščiu, su 90% drėgme, su visais vasaros malonumais ir nemalonumais. O ko tik neturėjome birželio pirmoje pusėje! Keitėsi parapijų klebonai, tai buvo ir išleistuvės, ir pagerbtuvės (VI.7.). Balfo direktorių suvažiavimas (VI.13.), su svečiais iš toli ir arti. Baisiojo birželio minėjimas (VI.14.) ir tą pačią dieną Šilainės šokėjų pasirodymas Wayne universitete. Pavasario savaitė Dainavoje (VI.13-20.) — visų skautų stovyklavimas ir kartu skautų akademikų sukviestų kultūrininkų paskaitos. O Lietuvių namai dar vis lūžta nuo posėdžiautojų. O ateitininkai jau rikiuoja jaunimą savo stovyklom

Žodžiu, veikiama visais šonais. Bet, kaip minėjau, vasara vistiek visus čia priveiks. Liepa ir rugpiūtis kai užkaitins, tai tik Dainavoje bus bejmanoma veikti.

Alfonsas Nakas

KANADOS NAUJIENOS

HAMILTONAS, ONT.

Dalyvaukime SLA 72 kp. gegužinėje

SLA 72 kuopos gegužinė bus liepos 12 d. A. Padolskio sodyboje Paris, Ont. Joje bus ir laimėjimų traukimas. Iš pelno $100 skiriama Kanados Lietuvių Fondui.

Laimėjimams P. ir D. Dauginai iš St. Catharines dovanojo gerą radiją, V. Bagdonas ir St. Pilipavičius iš Hamiltono — rankinį laikrodį; grynų pinigų aukojo Cherry Beach motelio dosnūs savininkai Venclovai. J. Varnas, A. Kaušpėdas ir H. L.N. Kultūros klubas.

Į A. Padolskio sodybą atvykę visi jaučiasi kaip namie. Savininkas yra labai malonus žmogus, nuoširdus kiekvienam atvykusiam. Sodyboje aikštės yra apaugusios medžiais, kiekvienas galės rasti kampelį, pagal savo norą: kas norės saulės, galės joje kaitintis, o kas norės pavėsio — ras ir jo. O kas mėgsta vandenį, tas galės maudytis baseine.

Bus ir meninė programa, kurioje dalyvauja Romana Ulbinaitė iš Niagara Falls. Romana dar mokyklinio amžiaus, bet už dainavimą jau yra laimėjusi pirmas premijas.

Bus dar visokių staigmenų, todėl niekam neteks nuobodžiauti. Svečių patogumui veiks užkandžių ir lengvų gėrimų bufetai.

A. Padolskio sodyba tapo pastovi susipažinimo vieta. Čia atvyksta susitikti lietuviai iš Paris, Brandfordo, Woodstocko, St. Catharines, Oakvilles, Londono, Hamiltono ir kt. Daug kas jau gerai žino kelią į ją, bet jei kas dar nežinotų, tai čia šiek tiek informaciju:

Iš Hamiltono važiuojantiems 2-ju keliu važiuoti tiesiai iki penktojo kelio, kirsti jį ir, pavažiavus pusantros mylios, sukti į kairę. Už pusės mylios prie kelio A. Padolskio sodyboje plevėsuos Lietuvos trispalvė. Važiuojantieji 5-ju keliu rytų kryptimi minėtoj sankryžoj suka į kairę, o važiuojantieji vakarų kryptimi — į dešinę.

Gegužinė bus ir blogam orui esant, nes A. Padolskas užleidžia savo gyvenamas patalpas.

Jei kam ir šių informacijų nepakaktų ir važiuodami paklystų, skambinkite telefonu Paris 442-3576.

Visus kviečia atsilankyti į gegužinę

Kuopos valdyba

ŽURNALISTO SŪNUS BUS ŽURNALISTAS

Tai Robertas Selenis, žurnalisto Vlado ir Bronės Selenių vienturtis sūnus. Jis geriausiais pažymiais baigė vidurinę mokyklą ir nuo rudens Detroito universitete studijuos žurnalistiką.

Robertas dalyvauja skautų, sportininkų, tautinių šokėjų eilėse. Jis ir jaunimo choro dalyvis, aktorius, žodžiu, — labai veiklus jaunuolis.

Žurnalistiką studijuoti pasirinko, nes tai jo mėgiamiausias dalykas. Jis jau nuo 12 metų amžiaus rašinėja lietuvių laikraščiam, daugiausia skautų ir sporto reikalais.

Jis ir anglų spaudoje pirmą kartą pasirodė 1966 m. Detroit News jo rašinį net premijavo ir išspausdino jaunimui skirtame puslapy su autoriaus atvaizdu. Jis dvejus metus Fraser News laikrašty kas savaitė parašydavo po 2 ar 3 straipsnius. O pernai vasaros atostogų metu buvo jo redaktorius. Redagavo jis ir mokyklos laikrašti, buvo jos metraščio iliustracijų redaktorius.

Taigi, šitas 18 m. jaunuolis jau turi kelerių metų žurnalistinį patyrimą.

Birželio pradžioje jis priimtas Lietuvių Žurnalistų S-gos narių. Tai jauniausias narys.

Reikia linkėti Robertui sėkmės moksle ir kad, išėjęs į gyvenimą, nepasimestų, nenutoltų nuo lietuvių.

Jau turime nevieną baigusį žurnalistikos mokslus lietuvį, bet lietuvių spaudai iš jų jokios naudos: jie jai nerašo. Linkime Robertui Seleniui jų pėdomis nenueiti, nenutraukti ryšių su lietuvių spauda, joje dažniau rodytis su savais rašiniais, o ir amerikiečių spaudoje neužmiršti Lietuvos reikalų.

Dėl žemės drebėjimo Peru valstybėje, Huaraz mi este, žuvo apie 50,000 gyventojų. Kas dar like gyvas, stengiasi surasti ką nors iš savo po griu vėsiais palaidoto turto.

ST. CATHARINES, ONT.

Piketavo Lenino 100-jo gimtadienio minėjimą

Vietos komunistai Lincolno Parko Centro salėje ruošė Lenino 100-jo gimtadienio minėjimą. Jie ruošėsi iš anksto ir tikėjosi susilaukti daug dalyvių, bet apsiriko.

Minėjimas turėjo prasidėti 8 val. vak., o jau 7:30 val. salę piketavo apie 500-600 lietuvių, ukrainiečių, latvių, estų, vengrų, čekų, slovakų ir lenku senimo ir jaunimo. Jie turėjo apie 50 plakatų su įvairiais prieš komunistus nukreiptais šūkiais.

Kai 8 val. vienas lietuvių įėjo į salę, tai joje terado 4 asmenis. O pusė valandos vėliau joje tebuvo 16 asmenų.

Ši demonstracija sutraukė daug stebėtojų. Pilnos gatvės buvo automobilių. Žmonės ėjo žiūrėti, kas ir prieš ką demonstruoja.

Prieš demonstracijos pabaigą ukrainiečių atstovas pasakė kalbą ir angliškai. Jis apibūdino vergiją Sovietų Sąjungoje, primindamas jaunimui ir senimui, kad reikia nuo tos vergijos nešėjų šalintis ir būti ištikimiems demokratijai ir Kanadai.

Sugiedojus Kanados himną, buvo suplėšyta komunistinė vėliava, jos skudurai sumesti prie salės duru ir ant jų sumušti keli kiaušiniai.

Kitą dieną The St. Catharines Standard aprašė demonstraciją ir aprašymą papildė pora nuotraukų.

Policijos vadas visą laiką stebėjo demonstraciją civiliniais drabužiais apsirėdęs. Jis laikraščio reporteriui pareiškė pasitenkinimą, kad demonstracija buvo tvarkinga.

Iš lietuvių, be LB valdybos, daug dirbo ruošiantis šiam įvykiui savanoris - kūrėjas A. Šukys ir A. Zubrickas, pagaminę plakatus su šūkiais. A. Šukys, kad ir peržengęs 70 metų, dar nėra pavargęs kovoti prieš Lietuvos okupantą. Jis ir demonstracijoje nešė aukštai iškėlęs plakatą su užrašu: Lenin sent Red Army to Occupy Lithuania. Kartu su juo žygiavo ir jo žmona, buvusi Sibiro tremtinė. Visa eilė lietuvių patriotų dalyvavo demonstracijoje. Bet buvo ir tokių "veikėjų", kurie šaipėsi iš demonstracijos organizatorių.

Birželio 4 d. The St. Catharines Standard išspausdino LB apylinkės pirm. J. Šarapnicko straipsnelį "Lenino mitas", kuriame pabrėžta, kad Leninas 1918 metais įsakė Raudonajai armijai žygiuoti į Lietuvą, kad jis yra sovietinio imperializmo, naujojo kolonializmo pradininkas ir t.t.

Dalyvis

NASHUA, N.H.

Įvairios naujienos

Ties Nashua (Merrimacke) statomas naujas Anheuser-Bush 40 milionų dol. vertės bravoras. Jis jau verda alu ir netrukus jį pateiks ištroškusiems. Čia darbo gavo apie 350 žmonių. Bravoras tikisi per metus išleisti į rinką po 1 mil. 800 tūkstančių alaus statinių.

* * *

Teatro grupės prezidentu šiemet buvo Margareta Tamulionytė, kuri metiniame susirinkime pranešė, kad šių metų veikla buvo vaisingai raši, nes suvaidinti du gana sunkūs veikalai: operetė Student Prince ir drama Mame. Be to, kelioms labdaros organizacijoms suruošta įdomių vakarėlių. Nashua High mokyklos abiturientui Dennisui Drobinskiui sudaryta stipendija toliau studijuoti muziką.

* * *

Metus garbingai Prekybos rūmams vadovavęs miesto tarybos narys Jonas Česiūnas (Chesson) perdavė "plaktuką" naujai išrinktam vietininkui. Rūmai atliko visą eilę miestui ir piliečiams naudingų darbų. Pav., jie ėmė skatinti statybą namų, kuriuose nuomos būtų prieinamos ir mažiau pasiturintiems. Česiūna vardas ir fotografijos dažnai mirgėdavo vietinio dienraščio skiltyse.

* * *

Tėvų ir mirusių Nashua kolonijos lietuvių atminimui Stasys Makarevičius (Makarevich) ir žmona padovanojo šv. Kazimiero bažnyčiai naują puikią Lietuvos vėliavą, kuri dabar stovi išstatyta ties altorium greta Amerikos vėliavos. Senoji vėliava jau buvo kiek nublukusi.

* * *

Vietos advokatų draugijai pavedus, adv. Leonardas G. Velishka su draugu suruošė įspūdingą vakarą keturiems New Hampshire valstijoj pasižymėjusiem advokatam pagerbti, jų tarpe ir buvusiam gubernatoriui lietuvių draugui Johnui W. Kingui, kuris dalyvavo 50 metų Lietuvos nepriklausomybės minėjime ir pasakė kalbą. Pagerbime dalyvavo ir adv. Alfonsas Raudonis. Kitas lietuvis advokatas Kazys F. Kazlauskas, jr., apleidžia miestą ir keliasi dirbti aliejaus bendrovėje New Yorke.

* * *

Mirtis išrovė 82 metų amžiaus Petrą Savicką, nuo 1950 metų vietinio BALFo skyriaus sekretorių. Jis gimęs 1888 m. sausio 25 d. Vilkaviškio apskrity, tėvo geležinkeliečio šeimoje. Rusų revoliucijos metu dirbo geležinkeliečio darbą Petrapilyje. Buvo susituokęs su Marija Paulukaite. Lietuvon grįžo 1920 m. ir darbavosi Lietuvos geležinkelių valdyboje, o žmona finansų ministerijoje.

Atgavus Vilnių, velionis Petras darbavosi perorganizuojant Vilniuje geležinkelių valdybą, sujungiant ją su visos Lietuvos geležinkelių administracija. Amerikon atvyko 1949 m..

Velionis paliko žmoną Mariją, sūnų Vytautą, dukterį Jadvygą ir brolį Joną (So. Orange, N.J.). Jo kūnas buvo pašarvotas Kazlausko laidojimo įstaigoje. Į laidotuves iš Detroito atvyko giminaitis Kostas Juška. Velionio sesuo Elena gyvena Lietuvoje.

Kor.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Ką Lietuva reiškia Sovietijai

Ne kas kitas, bet komunistų leidžiamas Liaudies Ūkis šių metų pirmame numery rašo, kad visos Sovietų Sąjungos mėsos gaminių eksporte Lietuvos gaminiai 1960-1963 m. sudarė 12.7%, o 1964-1967 m. — jau net 28.5%. Pieno gaminių iš Lietuvos eksportuota 1960-1963 m. 14.7%, o 1964-1967 m. — 25.5% visos Sovietų Sąjungos pieno gaminių eksporto.

Prof. S. Mastauskui 80 metų

Birželio 14 d. prof. dr. Stanislovui Mastauskui sukako 80 metų amžiaus. Jis ilgus metus profesoriavo Dotnuvos Žemės Ūkio akademijoje. Tai buvo galbūt geriausias augalų kenkėjų žinovas, parašęs iš tos srities ne vieną veikalą ir šimtus straipsnių. Jam buvo suteiktas nusipelniusio mokslo veikėjo vardas.

Baltistikos konferencija

Birželio 16 d. Vilniuje prasidėjo baltistikos konferencija, kurioje, be Lietuvos ir Sovietų S-gos, dalyvauja Latvijos, Vokietijos kalbininkai. Iš JAV dalyvauja prof. W. Schmalstiegas. Toje konferencijoje numatyta apie 30 pranešimų.

"Išrinktieji" atstovai

Birželio 14 d. ir Lietuvoje buvo renkami atstovai į Sovietų S-gos Aukščiausiąją Tarybą ir Tautybių Tarybą. Į pirmąją — 10, į antrąją — 32 atstovai.

Tiek tebuvo ir kandidatų, todėl, aišku, visi ir išrinkti. Rinkimų komisija, skelbdama rinkimų duomenis, pažymi, kad, minint Lenino gimimo 100-sias metines, — "rinkimuose tarybinė liaudis vėl pademonstravo monolitinę vienybę ir susitelkimą apie Komunistų partiją, savo ištikimybę komunizmo reikalui"... Esą, balsavo net 99.97% visų turėjusių teisę balsuoti. Tik 873 balsavo prieš pasiūlytus kandidatus į Aukščiausiąją Tarybą ir 670 — į Tautybių Tarybą.

Viso labo Aukšč. Tarybos rinkimuose dalyvavo 2.056.642 (99.92%) ir Tautybių Tarybos —2,054.587 (99.97%) balsuotojų.

Dabar tarp 767 Sovietų S-gos Aukšč. Tarybos atstovų iš Lietuvos bus šie "išrinktieji": V. Charazovas (Maskvos atsiųstas A. Sniečkui prižiūrėti), E. Grimašauskienė (kolchozininkė), E. Jurgaitytė (trąšų fabriko darbininkė), S. Morkūnienė (emaliuotoja), J. Matulis (Mokslų akad. prez.), S. Šeštakauskienė (agron.), P. Šileikis (dažytojų brig.), A. Šokinas (ministras), M. Šumauskas (Lietuvos Aukšč. Tarybos pirm.), J. Vaišnoras (eskavatoriaus mašinistas).

Į Tautybių Tarybą "išrinktųjų" tarpe yra J. Paleckis, A. Sniečkus, J. Maniušis, K. Kairys ir kt. Žinoma, yra ir Pavel Jafimov ir dar panašių "lietuvių".

Pasak komisijos skelbimą, 31 atstovas esąs komunistų partijos narys ir 11 nepartinių.

Kalbų mokslų daktaras

Vladas Žulys, Vilniaus universiteto vyr. dėstytojas, apgynė filologijos mokslų daktaro disertaciją. Tai jau penktasis kalbininkas, kuriam suteiktas šis mokslinis laipsnis.

Savo disertacijoje V. Žulys išnagrinėja Jono Rėzos raštų kalbą. Jis sudarė Rėzos raštų žodyną, smulkiai išaiškino jų reikšmes, surinko daug medžiagos apie pačią Rėzos asmenybę.

Nauja medicinos daktarė

Vilniaus universitete medicinos mokslų disertaciją apgynė vaikų ligų katedros vedėja Liudmila Steponaitienė.

Dar kelių asmenų sukaktys

Prof. Antanui Minkevičiui, augalijos tyrinėtojui, sukako 70 metų amžiaus. Tiek pat sukako ir prof. Jurgiui Vidmantui, vienam žymiųjų Lietuvos durpininkystės mokslo ir pramonės pradininkų.

Matematikas doc. Vytautas Paulauskas ir dail. Vytautas Jurkūnas, iliustravęs Donelaičio Metus ir kt., įžengė į septintąją dešimtį metų.

L. VLADIMIROVAS APLEIDŽIA JAV

Levas Vladimirovas, šešerius metus vadovavęs Jungtinių Tautų bibliotekai, grįžta į Lietuvą. Birželio 27 d. Laisvės laikraščio kolektyvas jam surengė atsisveikinimo pokylį

MODERNUS ŽVALGAS

Karo vadovybė paskelbė paleidusi į erdvę jau tris pačius moderniausius žvalgybos satelitus. Jie seks, kas dedasi Sovietų S-goje ir Kinijoje. Jų tikslas kuo greičiau įspėti apie priešo raketų paleidimą nuo žemės ar iš povandeninių laivų.

Tie erdvėlaiviai turi televizijos kameras, kurios pastebi raketų stovyklas, kariuomenės judėjimą ir panašius dalykus, ir visa tai perduoda į žemę. Ten įtaisyti net tokie jautrūs aparatai, kurie iš didelio atstumo pastebi net iššaunamų raketų išmetamas nesudegintas dujas.

BALTAS NEGRAS

Negras, tarnavęs karo laivyne, Clevelando teisme iškėlė JAV vyriausybei $500,000 ieškinį. Jis buvo gydomas veteranų ligoninėje. Jį kankino nemiga. Gydytojai jam prirašė kažkokių vaistų... ir per dvi savaites jo kūno juoda spalva tapo visiškai balta. Odos specialistai sako, kad jis niekada nebebus juodas.

Tas negras tvirtina, kad jam padaryta didelė moralinė skriauda, ir todėl jis iš vyriausybės reikalauja atlyginimo. Koks bus teismo sprendimas, dar negalima žinoti.

Tai Yungay miesto (20,000 gyventojų) Peru valstybėje nuotraukos. Viršuje prieš žemės drebėjimą, apačioje po jo. Nuotraukos neaiškios, bet vis dėlto matyti, kad po žemės drebėjimo iš miesto beliko tik griuvėsiai.

Medvedevas laikinai išgelbėtas

Žmogaus teises ginantieji vyrai šįkart laimėjo — buvo paleistas iš beprotnamio talentingas rusų mokslininkas, genetikos specialistas dr. Medvedevas.

Gegužės 29 d. jis buvo areštuotas Obninske, netoli Maskvos. Nemalonėje jis buvo jau šiek tiek ir anksčiau. Jis buvo atleistas ir iš darbo. Žmogus jis iš tiesų yra jau "susitepęs", jeigu pasistengtume pagalvoti, kaip priimta Sov. Sąjungoje partijos ir ypač slaptosios policijos, kuri konkrečiais veiksmais gina partijos politiką ir saugoja režimą nuo dėmių. Samizdatas juk išleido ir platina jo knygą, kurioje Medvedevas kritikuoja Sov. Sąjungos nusistatymą, kaip jos mokslininkai gali bendradarbiauti su užsienių mokslo žomėmis ir įstaigomis. Be kita ko, Medvedevas dar pereitais metais buvo kviečiamas atvažiuoti į Britaniją, kur buvo jo specialybės mokslininkų tarptautinis suvažiavimas, ir skaityti paskaitą. Išvažiuoti jam nebuvo leista, o paskaitą jis vis tiek pasistengė atsiųsti. Bet toje slaptai platinamoje savo parašytoje knygoje jis, tarp kita ko, rašo, ką jis turėjo daryti tada, kai vyko tasai mokslininkų suvažiavimas Britanijoje. Tuomet buvo ruduo, ir jis buvo išsiųstas į kolchozą atlikti talkininko pareigos — kasti bulvių.

Dabar, turbūt, niekam neaišku, ar Medvedevas kaltas dėl ankstesnio savo darbo. Stalinas, kaip žinia, visą savo viltį žemės ūkyje buvo sudėjęs į tokį tariamąjį mokslininką, genetikos specialistą Lysenką. Tai buvo laikai, kada ir Lietuvos mokslininkai turėjo atkentėti. Biologai, zoologai, agrikultūros specialistai buvo tardomi, kaip paskutiniai piemenys, ir šalinami iš mokslo įstaigų ir baudžiami specialių įgaliotinių, jeigu paaiškėdavo, kad jie laikėsi "buržuazinių" Mendelio ar kitokio mokslininko išvestų dėsnių, bet ne Lysenkos. Vieni tų mokslininkų nukentėjo, o kiti turėjo viešai pasmerkti savo kaltes. Šarlatanas Lysenka tik Chruščiovo laikais ir tik vienu metu buvo patekęs į nemalonę ir išjuoktas (vėliau Chruščiovas vėl ėmė globoti jį, bet Brežnevo-Kosygino laikais jie vis tiek nuėjo į nežinią— buvo paskirtas kažkurio karvių ūkio prižiūrėti ir pradėjęs sviestu šerti karves, kad duotų daugiau pieno...).

Šitą tai šarlataną savo ankstyvesniame darbe ir sukritikavo Medvedevas. Kadangi nėra jokių dokumentų, kad Lysenka vėl būtų pradėtas globoti, tai gal Medvedevas už savo tą kritiką ir nėra kaltinamas. Bet grįžkime į jo areštą.

Taigi, jis buvo areštuotas ir paskubom nugabentas į beprotnamį Kalugoje. Bet laisvėje liko jo žmona ir brolis, ir, matyt, per juos žinia apie areštą tuojau pasiekė mokslų akademijos viršūnes. Mokslų akademijos narys garsusis fizikas Kapica su keliais kitais žymiais akademikais tuojau pareiškė dėl suėmimo protestą, prie kurio prisidėjo dar ir buvęs "Novy Mir" žurnalo redaktorius rašytojas Tvardovskis. Kas čia per velnias darosi? Matyt, tas protestas valdžiai buvo nelauktas, nes gegužės 31 d. Maskvoje tuojau buvo sudaryta speciali komisija ir pasiųsta į Kalugą Medvedevo sveikatos tikrinti. Gegužės 31 d. buvo sekmadienis, taigi tokia diena, kada paprastai niekas nesirūpina jokiomis komisijomis.

Medvedevas išbuvo beprotnamyje porą savaičių. Jeigu toliau niekas nebūtų nieko daręs, tai jis, greičiausia, būtų buvęs taip ir paliktas, kaip ir nemaža kitų. Bet, štai, Maskvoje buvo pradėti platinti pikti, rašytojo Aleksandro Solženicino pasirašyti atsišaukimai, kuriuose reiškiamas protestas dėl Medvedevo uždarymo beprotnamyje. Solženicinas, kurio knygos leidžiamos tik užsieniuose, yra išmestas iš rašytojų sąjungos, Chruščiovas jam buvo savo metu padaręs malonę ir leidęs išspausdinti jo apysaką "Viena Ivano Denisovičiaus gyvenimo diena" iš koncentracijos stovyklos gyvenimo, kur po karo autorius buvo priverstas praleisti keletą metų.

Solženicinas tame atsišaukime sako, kad uždarymas beprotnamin, kaip buvo pasielgta su Medvedevu, yra baisesnis už dujų kameras, nes čia dar pratęsiami ilgesniam laikui kankinimai, o žmogus vistiek yra pasmerktas mirti.. O Medvedevas yra puikaus proto ir geros širdies žmogus. Kuo jis kaltas, tai jautrumu neteisybei ir kvailumui. Tačiau tokiais atvejais žiūrima, kad jeigu tu negalvoji, kaip tau įsakyta, tai esi nenormalus! Visi turi galvoti vienodai ir pagal įsakymą.

Medvedevui paleisti, matyti, dar to buvo maža, nes komisija patogiai nusprendė, kad jis yra patologiškas psichopatas. Bet sovietų akademijos vadovaujantieji žmonės nutarė nepasiduoti ir eiti iki galo. Jie kreipėsi į sveikatos ministerį Petrovskį ir pareikalavo, kad jis pasiaiškintų. Tiems teisybės ieškantiems šį kartą vadovavo pats mokslų akademijos pirmininkas dr. Keldyšas. Į tą reikalui išsiaiškinti skirtąjį posėdį sveikatos ministeris iškvietė ir psichiatrą Morozovą, kuris pro savo rankas jau yra praleidęs nemaža politiškai nepatikimų žmonių, pripažinęs juos psichiškai nesveikais ir uždaręs į beprotnamius, kaip nori slaptoji policija.

Ligi šiol dar nebuvo girdėta, kad Sov. Sąjungoje kada nors tokių rimtų žmonių būrys būtų ėjęs aiškintis vieno žmogaus likimo. Keldyšo ir jo bendradarbių žygis yra didelė naujiena krašte, kur visada "teisinga" būna slaptoji policija ir jos nuutarimus patvirtinantieji Morozovai. Bet šįkart tie teisybės ieškojusieji įžymūs žmonės laimėjo. Tiesa, Morozovo tvirtinimai išsaugojo saugumo policijos veidą. Jis tvirtino, kad Medvedevas yra patologiškas psichopatas, o kaip toks jis ir vėl gali būti suimtas ir uždarytas.

S. Baltaragis

Kas Lietuvoje pakito, o kas ne

Čia spausdinamas straipsnis paimtas iš Vokietijoje leidžiamo Jaunimo Žodžio nr. 7. Jį parašė A.H., jaunosios kartos atstovas, laikęsis okupuotoje Lietuvoje.

Kel red.

* * *

Per paskutinį dešimtmetį Lietuvos ūkyje bei kultūrojeje įvyko dideli pasikeitimai, tačiau politinis gyvenimas esmėje išlaikė pastovumą, neskaitant kaikurių niuansų. Dar ir dabar Lietuvos gyventojai jaučia Saugumo veiklą, nors tai kasdieniniame gyvenime kartais ir nepastebima. Betgi reikia pripažinti, kad niekam negresia pavojus dėl menkniekio, kaip neapgalvoto žodžio ar kritikos kaikuriems reiškiniams būti suimtam ir nuteistam. To pasėkoje esančių nesklandumų kritika bei pajuoka prasimuša net į viešumą. Spaudoje randame laiškų, nurodančių trūkumus, atskiri rašytojai bei publicistai efektingai kovoja dėl pagerinimų viešame gyvenime, pasisako prieš uniformiškumą mene ir literatūroje. Tačiau paliesti partiją ar jos aukštesnius vadus dar ir dabar neįmanoma. Saugumas čia budrus. Paprastai turistu saugumo organai mažai domisi, ypač jei jis nesupranta kalbos ir giminių neturi. Kas kita yra su mokančiu kalbą.

Atskiras asmuo beveik neturi jokios galimybės politiniame gyvenime ką nors pakeisti ar bent savo darbu prie jo prisidėti. Dėl to žmonės politika mažai domisi, o jei, tai dauguma tik tarptautine. Tačiau tarptautinės politikos informacijos yra labai blogos, nes visos žinios, pasiekiančios juos per spaudą ar radiją, yra propagandos tikslams iškreiptos ir vienašališkos. Tad nereikia stebėtis, kad žinios apie Vakarus ir net apie Kremliaus politiką yra neaiškios baltai juodame fone.

Tačiau nei vienas suvaržymas taip skaudžiai nepaliečia Lietuvos gyventojų, kaip kelionių į užsienius apribojimas. Netgi išvažiavimas į "demokratines" šalis gana sunkus, o į Vakarus sienos prasiveria tik kartas nuo karto, ir tai tik rašytojams, technikams ar aukštiems mokslo žmonėms. Paprastas gyventojas gali tik pasapnuoti. "Naujoji klasė" kelionėms noro ir pinigo turi, bet valstybė dar kol kas neleidžia išvažiuoti.

Tarybų Sąjungoje ne valstybė tarnauja žmogui, bet žmogus valstybei, tad ir nėra jokių vilčių, kad kas greitu laiku pasikeis. Švelnėja ten suvaržymo formos "naujajai klasei", didėja uždarbis, ir gerėja pragyvenimas, tačiau demokratijos mūsų supratimu niekas nedrįsta tikėtis ir laukti. Bandoma tai duotose sąlygose kiek galima geriau gyventi ir į viršų prasimušti.

Lietuvos ministerijos ir komitetai be Maskvos jokių didesnių sprendimų ir nutarimų padaryti negali. Aukštose vietose sėdintieji gerai žino visas savo galimybes ir jau vien dėl savisaugos neperžengia ribų. Be to, dar ir dabar "pavaduotojų" pavardės rusiškos, kas aiškiai nurodo, iš kur vėjas pučia. Betgi reikia pastebėti, kad visi kiti postai užimti išimtinai lietuvių, kurie stengiasi duotose sąlygose atsiekti Lietuvos respublikai ko geriausio stovio.

Lietuvos inteligentija yra tikrai lietuviška. Jos pastangos išlaikyti visas lietuviškas vertybes nenuėjo veltui. Dabartinė jaunoji Lietuvos rašytojų, dailininkų bei kultūrininkų karta atnešė su savim naują lietuvių kultūros sužydėjimą. Bet cenzūra, per kurios rankas pereina kiekvienas kūrinys prieš pateikiant jį viešumai, uždeda tolimesniam žydėjimui varžtus ir ribas. Vyksta tyli kova, apeinant cenzūrą komunistinių idėjų ar Lenino citatų prisidengimu. Kiekvienas rašytojas ar menininkas dalina savo kūrinius į "čia valstybei, čia man". Dabar, prieš Lenino gimimo šimtmetį, cenzūra dar labiau sustiprinta, iš kiekvieno reikalauja atiduoti prievolę Lenino pagerbimui.

Geriausiai tarpsta liaudies menas ir tautosaka, kurie mažiau rišasi su ideologija. Čia pasiekti didžiausi laimėjimai. Bet liaudies meno puoselėjimas kultūriniame tautos gyvenime yra tik epizodas, o vėliau tik tam tikras pagrindas tolimesniam išsivystymui. Neaišku, kokie bus sekantieji Lietuvos kūrybiškos inteligentijos žingsniai; Lietuvos inteligentija yra darbšti, veikli, sumani ir kūrybinga, ir ji tikrai ras kelią plėtoti savai lietuviškai kultūrai, apeinant partijos uždėtus varžtus.

Kaip bežiūrėsime, Vilnius darosi lietuviškesnis. Nereikia užmiršti, kad seniau Vilniuje lietuvių veik nebuvo. Jis ir dabar pasiliko daugiatautiniu miestu, o lietuvių skaičius pakilo iki 37%. Didesnioji vadovaujančių kadrų ir inteligentijos dalis yra lietuviai. Nei lenkai, nei rusai beveik neturi Lietuvoje savos inteligentijos. Visas Lietuvos kultūrinis gyvenimas yra lietuvių rankose. Rusų daugumą sudaro smulkioji darbininkija, kuri perima visus žemesnius darbus. Be to, šie rusai savo įžūlumu ir nekultūringu elgesiu yra praradę visas lietuvių simpatijas. Tai daugiausia jokio tėvynės jausmo neturintieji pakraščių rusai, kurie visur jaučiasi tartum namuose ir leidžia kitiems suprasti, kas šioje valstybėje yra ponas. Toks atvykusiųjų neprisitaikymas prie lietuviškos aplinkos ir jų pabrėžimas, kad jie esą savoje žemėje nepaprastai kelia lietuvių atsispyrimą prieš tokius sluoksnius ir iš viso prieš bet kokį rusinimą. Lietuvių aukštoji inteligentija žvelgia į juos su pasibaisėjimu ir koktumu ir stengiasi juos apeiti, keldami lietuvišką žmoniškumą ir kultūrą. Pavojus yra tas, kad prislėgti žemieji lietuvių sluoksniai gali apsikrėsti anų nekultūringumu.

Mokyklose ir universitetuose kiek tik įmanoma palaikomas lietuviškumas. Labai nusiskundžiama, kad nėra Lietuvos istorijos kaip mokslo šakos, kad nėra išleista gera Lietuvos istorija. Nežiūrint į tai, kiekvienas studentas gana gerai susigaudo Lietuvos istorijoje ir semia iš jos sau stiprybę. Universitete dėstoma tik lietuviškai, išskyrus keletą kursų. Nemokantieji lietuvių kalbos į universitetą nepriimami.

Bendrai paėmus, Lietuvoje savo politikos kaip ir nejaučiama. Visos pastangos dedamos į respublikos sužydėjimą ir lietuviškos kultūros klestėjimą. Surusinimo žymių liaudyje dar nesimato — jie pas rusus neranda jokių pavyzdžių ir jaučia kultūros lygio skirtumą. Rusų netolerantiškumas ir praeitų dešimtmečių nelaimės sulydino lietuvių tautą į atsparų vienetą, pajėgų tolimesniam vystymuisi.

"Laisvės mintis nemiršta, kryžiuoti! Kai visa tauta supranta, kad mirti dėl laisvės —garbė, o gyventi vergijoje—gėda, tokios tautos nepavergsi!"

Taip pasakė vokiečių vadui Sachsei lietuvių valstiečių sukilėlių vadas, kryžiuočių klasta pagautas prie Karaliaučiaus pilies.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA STASYS MICHELSONAS

— Šiandin, tėve, gal jau baigsime apie žydus. Pereitą kartą sustojome prie Juozapo, dabar eisime truputį toliau.

— Jes, sakei, kad Juozapas prikrovė pilnus vežimus grūdų savo broliams, kurie buvo jį pardavę Egipto vergijon. Bet kaip jis su jais susitiko? Juk jie buvo likę Palestinoj.

— Iš tikrųjų jie buvo likę Kanaano žemėj, nes taip tada buvo vadinama Palestina. Bet Juozapo išpranašautas badas tada buvo jau apėmęs ne tik Egiptą, bet ir Kanaaną, kur gyveno Jokūbas su savo sūnumis. Jokūbas tada buvo vadinamas jau Izraeliu. Taigi jis ir liepė savo sūnums nuvykti Egiptan, kad nupirktų maisto, kurio per septynerius derlingus metus Juozapas buvo sudaręs dideles atsargas.

— Ar Juozapas juos atpažino?

— Jis juos atpažino, bet jie buvo jau pamiršę jį. Tačiau jis neišsidavė. Nudavė, kad nesupranta ir jų žydiškos kalbos. Kalbėjo su jais arabiškai, su vertėjo pagalba. Ir jis elgėsi su jais šiurkščiai. Paklausė, kas jie tokie, iš kur ir taip toliau. Kai jie pasisakė esą vieno tėvo vaikai, tikri broliai, tai jis paklausė, ar čia yra jauniausias jų brolis? (Jauniausias buvo jis pats). Kai jie pradėjo painiotis, jis įtarė juos esant šnipais, ėmė grasinti pabaudom, tačiau tiek susijaudino, kad negalėjo sulaikyti ašarų ir išėjo į kitą kambarį išsiverkti... Visų smulkmenų aš čia nepasakosiu, nes tėvui nusibostų klausyti. Gana to, kad Juozapas liepė pripilti grūdų jų atsivežtus tuščius maišus, sukrauti juos ant asilų ir palydėjo namo. Ir koks didelis buvo jų nustebimas, kai parvykę namo jie atrišo tuos maišus ir pamatė, kad ant pat viršaus yra įdėti tie pinigai, kuriuos jie buvo už grūdus sumokėję. Ypač jaudinosi tėvas. Kaip tai galėjo atsitikti? Todėl, kai kitą kartą jis važiavo Egiptan daugiau maisto pirkti, jis liepė nuvežti tuos pinigus atgal. Ir nuvežė. Čia vėl paduodama daug visokių smulkmenų, kurias galima išleisti. Reikia tik pasakyti, kad Juozapas jau negalėjo ilgiau savo tapatybės slėpti; paprašė brolius prieiti prie jo arčiau ir tarė: Aš esu Juozapas, jūsų brolis, kurį pardavėt Egiptui; bet džiaugiuos, kad taip įvyko, nes dabar galiu išgelbėti nuo bado mirties ir savo tėvą, ir jus, mano broliai, nes jau dveji metai, kaip turime mūsų žemėj badą, ir dar penkerius metus niekas nei ars, nei sės. Todėl skubėkite atgal ir pasakykit mano tėvui: Tavo sūnus Juozapas tebėra gyvas ir valdo visą Egiptą. Pasakykit jam, ką čia matėt, ir atvežkit Egiptan jį patį.

— Ir atvežė?

— Atvežė, tėve. Ir faraonas mielai su tuo sutiko. Juozapo broliams jis pasakė: Prikraukite ant savo asilų maisto ir grįžkit į Kanaaną. Tenai paimkit savo tėvą, surinkit savo šeimas ir atvažiuokit pas mane. Duosiu jums gerą vietą, ir gerai Egipte gyvensite. Ir jūsų akyse tenesigailį tos mantos, kurią tenai paliksit, nes čia galėsite naudotis Egipto gėrybėmis. Ir Juozapo broliai nudžiugo, o jis pasistengė jiem viskuo padėti. Tėvui nusiuntė dešimt asilų ir tiek pat asilyčių; kelionei pridėjo maisto. Ir kai jie sugrįžę į Egipto pranešė tėvui tokią žinią, senis apalpo. Ir atsipeikėjęs nenorėjo tikėti, kad visa tai tiesa. Įsitikino, tik pamatęs tokią daugybę Faraono asilų ir vežimų. Juozapo broliai Kanaane vertėsi gyvulininkyste, todėl pasiėmė visas savo avis, ožkas ir su viskuo, ką tik turėjo nusikraustė Egiptan.

— Ir faraonas viską priėmė?

— Priėmė, tėve.

— Bet kažin, Maiki, ar tai teisybė?

— Taip rašo Biblijoj patys žydai, tėve. Bet aš nesakau, kad tai tiesa. Jeigu jau dvejis metus Egipte ir Kanaane buvo badas, tai avių ir ožkų negalėjo daug būti. Todėl aš ir sakau, kad nera istorijos be melo.

— Nu, ale jeigu gražiai pameluota ir niekas neužgautas, tai gražu pasiklausyti.

— Tiesa, tėve, žydai turi gražių pasakų, gražių patriotizmo pavyzdžių, tik bėda, kad viskas išpūsta ir perdėta, perdaug svarbos duodama Jehovai ir jo stebuklams.

— O kaip baigiasi pasaka apie Juozapą, ką Eggiptą išgelbėjo nuo bado?

— Biblija sako, kad jis gyveno 110 metų ir mirdamas pasakė savo broliams: Aš numirsiu, bet Dievas gal išves jus iš šio krašto į tą žemę, kurią jis prižadėjo Abraomui, Izaokui ir Jokūbui. Ir jūs išneškit iš čia mano kaulus. Šitie žodžiai dvelkia patriotizmu, prisirišimu prie savo tėvynės. Egipte Juozapui buvo labai gerai, vistiek jis norėjo, kad jo kaulai būtų išnešti į Kanaaną.

— Bet ar teisybė, kad žydai buvo Egipto vergijoj?

— Atrodo, kad buvo, tik netaip, kaip Biblijoje rašoma.

— Nu, jeigu buvo, tai kaip ir kaip jie ten pateko?

— Jie tenai atsirado bado metu, kada Juozapo broliai nuvyko Egiptan duonos pirkti. Taip sako Biblija. Juozapas tada pasikvietė juos ir tėvą Jokūbą Izraelį apsigyventi Egipte. Faraonas pagarbiai juos priėmė ir sudarė jiems geras sąlygas įsikurti. Gerose sąlygose šitie izraelitai tenai greitai daugėjo ir plito. Arabams jie pradėjo jau nepatikti. Tuo tarpu Egipto faraonas, kuris juos buvo priėmęs, mirė. Atsistojo naujas karalius, kuris Juozapo nepažinojo. Ir jis pasakė: Štai, Izraelio vaikai dauginasi ir dauginasi, gali pasidaryt už mus galingesni. Karo atveju, jie gali susidėti su mūsų priešais. Todėl reikia padaryti, kad jie negalėtų daugintis. Ir pradėjo spausti juos sunkiais darbais: minkyt molį, daryti plytas, tiesti kelius ir išnaudojo juos be pasigailėjimo. Bet kuo daugiau žydai buvo spaudžiami, tuo daugiau jie jungėsi ir daugino. Todėl faraonas įsakė: kiekvieną žydų naujagimį įmesti upėn, prigirdyt. Viena motina paslėpė savo naujagimį sūnų upės švendrėse. Bet pasitaikė taip, kad faraono duktė nuėjo su savo tarnaitėm maudytis ir paslėptą kūdikį aptiko. Jai jo pagailo, ir ji liepė surasti moterį, kuri galėtų jį auginti. Jis užaugo ir išvedė žydus iš Egipto vergijos į Kanaano žemę, kurią Dievas buvo pažadėpęs Jokūbui arba Izraeliui. Ir tą žygį lydėjo dideli stebuklai. Žydus vijosi faraono kariuomenė, tai jų vadas Maižius trenkė savo lazdą į žemę, ir bematant priešo kariuomenę pakilo ugninga siena. Bet žydams reikėjo dar pereiti per jūrą. Maižius ir čia padarė stebuklą: ištiesė savo lazdą jūros link — ir vanduo, užčiamas ir putodamas, persiskyrė, padarydamas žydams sausą kelią jūros dugnu; o kai į tą kelią įėjo besivejanti armija, jūra susiliejo, ir armija žuvo. Tai Biblijos pasaka, kurią dabar atmeta net ir žydai. Perdaug ji naivi.

— Tai sakai, tokius cūdus darė Maižius. Kiti vadina jį Moze.

— Vadina jį ir kitaip, tėve. Bet pas lietuvius geriausiai yra prigijęs Maižius, tik mūsų nauji kalbininkai vadina ji "Moze". Tai jau fanaberija.

— Tai sakai, žydai per marias perėjo sausom kojom.

— Kojas jie galėjo sušlapti, nes bėgo pelkėmis, pro jūros galą.

— Olrait, Maik, tai ant šito galim ir užbaigti.

Jau 1925 m. profesorius Augustinas Janulaitis savo knygoje "Lietuva ir dabartinė Rusija" rašė:

"Dabartiniai rusai stengiasi plėstis, keldami revoliucijas. Ateina kaip vaduotojai, įsivyraus kaip viešpačiai".

NEW YORKO POLICIJOS KYŠININKAVIMAS

Užsitarnavęs ir įvairiais medaliais apdovanotas už gerą tarnybą policininkas liudijo teisme, kad New Yorko policijoj yra tarnautojų, kurie skirti kovoti su azartiniais lošimais, o iš tikrųjų iš suinteresuotų asmenų per mėnesį gauna kyšių po 700-800 dolerių.

MOKĖJO 114 KALBŲ

Vatikano bibliotekos vedėjas kard. Džiusepe Mezofantis (gimęs 1774m., miręs 1849 m.) suprato 114 kalbų ir 72 dialektus. Šešiasdešimčia kalbų jis kalbėjo kuo puikiausiai.

* * *

Amsterdame (Olandijoj) veikia kursai, kur vairuotojai mokomi, kaip elgtis, mašinai įkritus į kanalą. Mat, Olandijoje yra daug kanalų, į kuriuos per metus įvirsta tūkstantis automobilių ir kelios dešimtys vairuotojų žūsta.

* * *

Tabake yra nikotino nuodų. Jie taip vadinami to žmogaus vardu, kuris 1560 m. pirmą kartą atgabeno į Europą, Prancūziją, tabaką.. Tai buvo vienuolis Jeanas Nikotas.

ĮSIGYKITE NEPAPRASTĄ KNYGĄ!

POEZIJOS PILNATIS, — Bernardo Brazdžionio

poezijos rinktinė, 562 psl. Knygoje yra sudėti visų poeto išleistų knygų rinktiniai eilėraščiai. Tai labai gražiai dail. Alfonso Dociaus apipavidalintas liuksusinis leidinys. Ši knyga yra tinkamiausia dovana kiekviena proga. Jos kaina $10.00. Gaunama Keleivio administracijoje.

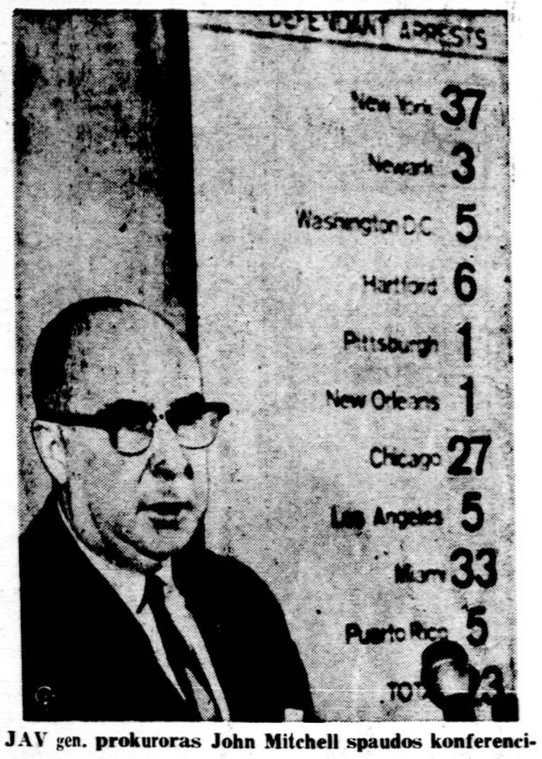

JAV gen. prokuroras John Mitchell spaudos konferencijoje paskelbė, kad buvo įvykdyta didelė narkotikų platintojų medžioklė, kurios metu suimta 123 asmenys. Atvaizdo dešinėje skaičiai rodo, kur kiek suimta platintojų.

LOWELL, MASS.

Mirė R. Ramaneckienė

Birželio 7 d. Šv. Jono ligoninėje mirė Emilija Buslevičiūtė-Ramaneskienė, gimusi Dusmenų parapijoje, Vilniaus Krašte. Ji savo gimtinę apleido, dar maža mergaitė būdama. Atvykusi į JAV, vėliau susipažino su Ignu Ramanecku ir, už jo ištekėjusi, visą laiką gyveno Lowelly. Ji išaugino ir išmokslino 2 dukteris ir sūnų, kuris buvo dienraščio skelbimų skyriaus vedėjas. Jos vyras mirė prieš 11 metų, o sūnus prieš 3 metus.

Velionė buvo žymi vietos draugijų veikėja. Ji uoliai dirbo SLA 173 kuopoj, Vytauto klube, Šv. Vardo dr-joj ir kt. Nė vienas žymesnis parengimas neapsiėjo be velionės. Ji visur prisidėjo tai darbu, tai auka.

Jos liūdi dar gyvos dvi dukterys su šeimomis ir brolis Petras Buslevičius Lietuvoje.

Pavykusi klubo gegužinė

Didž. L. Kunig. Vytauto klubo narių ir jų šeimų birželio 14 d. gegužinė pasisekė. Oras buvo geras, ir dalyvių buvo daug.. Atrodo, kad visi buvo patenkinti.

Dalyvis

AUSTRALIJA

Mūsų žinios

Zigmas Budreckis, elektros inžinierius, Perth universitete gavo daktaro laipsnį. Tame universitete jis jau dirba nuo 1962 metų.

Z. Budreckis aktyviai reiškėsi Lietuvių Studentų drijoje, dalyvavo Šviesos, inžinierių sambūriuose, yra buvęs ALB Krašto valdybos vicepirmininkas ir kt.

* * *

Inž. V. Bukevičius paskirtas Sydney komisijos kovai su vandenų užteršimu komisijos vyr. projektuotoju ir prižiūrėtoju. Jo uždavinys apsaugot Sydney pakraščius ir vandenis nuo visokių užteršimų. Tam reikalui yra paskirta $20 mil.

Inž. V. Bukevičius yra vienas veikliausių lietuvių inžinierių ir lietuviškame gyvenime. Jis yra ALB Krašto Kontrolės komisijoje, lietuvių atstovas Jungtiniame Baltų komitete ir dabar jam pirmininkauja.

* * *

Lietuvis A. Kovalskis pasirašė su vyriausybe sutartį, pagal kurią jis apsiėmė pagaminti naujai kuriamam miestui Gove baldų už 1 mil. 100 tūkst. dolerių.

10 knygų už $2

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Materialistiškas istorijos supratimas, 80 psl., kaina 20 centų.

Žemaitės raštai karės metu, 126 psl., kaina 50 centų.

Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

psl., kaina 50 centų.

Žalgirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Demokratinio socializmo pradai, (S Kairio įvadas) 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą (Leono Bliumo), 35 psl. kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fišerio), 74 psl., kaina 25 ct

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai

Atskirai sudėjus, jų kaina $3.05, bet visos kartu paduodamos už $2.

JUODOJO PASAULIO SUKILIMAS

Ką tik išleista knyga, kurią parašė **St. Michelsonas.** Joje kalbama apie tai, kas yra to juodojo pasaulio rasė, kada ir kokiu būdu ji buvo pavergta, kodėl ji ilgai tylėjo, kodėl sukilo ir t.t. Visi šitie ir kiti susiję su juodąja rase klausimai šiandien yra opūs, todėl įsigykite šią knygą. Jos kaina tik $2.00.

Ką tik gavome:

Prisiminimų fragmentai, parašė Kazys Musteikis, 126 psl., kaina minkštais viršeliais $2.50, kietais $3.15.

Išdžiūvusi lanka, 18 novelių, parašė Aloyzas Baronas, 224 psl., kaina $4.50.

Tūboto gaidžio metai, romanas, parašė Kazimieras Barėnas, 438 psl., kaina kietais viršeliais $3.75, minkštais $3.15.

Numizmatika, parašė Jonas Karys, 340 psl. kaina — $15.00.

Juodojo pasaulio sukilimas, parašė Stasys Michelsonas, 127 psl., kaina $2.00.

Elegiški Stepono Kolupailos niekintojai, parašė Ksaveras Kaunas, 52 psl., kaina $1.00.

Kritusieji už laisvę, II tomas, parašė Vladas Ramojus, 195 psl., kaina $4.00.

Rugsėjo šeštadienis, premijuotas romanas, parašė Birutė Pūkelevičiūtė, 237 psl., kaina $5.00.

Meilė dvidešimtajame amžiuje, parašė Petras Mandeikis, 273 psl., kaina $5.00.

Be namų, premijuota apysaka, parašė Andrius Norimas, 200 psl., kaina $3.50.

Vincas Krėvė savo laiškuose, parašė Vincas Maciūnas, 49 psl., kaina $1.00.

Dialogas su kraštu, Akimirksnių kronikos, antra knyga, parašė Bronys Raila, 560 psl., įrišta, kaina $7.00.

Nemarioji žemė, Lietuva pasaulinės poezijos posmuose, sudarė Alfonsas Tiruolis, 176 psl., kaina $5.00.

Poilsis ant laiptų, Vytauto Karoso eilėraščiai, 50 didelio formato puslapių, kaina $4.00.

Diena prie ežero, Aloyzo Barono eilėrščiai mūsų mažiesiems, Nijolės Vedegytės-Palubinskienės iliustracijos, 40 psl., kaina $3.00.

Rimai ir Nerimai, Vaižganto, 55 psl. kaina $2.00.

Tiesiant kelią Lietuvos nepriklausomybei, Vaižganto straipsniai, 40 psl.. Kaina $1.00.

Lietuvos Vyčio pėdsakais, Juozo Strolios 1940-1945 m. atsiminimai, 176 psl., kaina $2.00.

Kultūrinės gairės pasakose, II knyga, parašė Vytautas Bagdanavičius, 357 psl., kaina $5.00.

Rezistencija, romanas, parašė R. Spalis, 429 psl., kietais viršeliais, kaina — $6.00.

Broliai balti aitvarai, Henriko Nagio eilėraščiai, Prano Gailiaus iliustruoti, 72 didelio formato puslapiai. puošniai išleista knyga, kaina $5.

Po Dievo antspaudais, Vytauto Didžiojo godos, Leonardo Andriekaus eilėraščiai, dail. Telesforo Valiaus iliustruoti, 106 psl., kaina $3.00.

Šeštoji pradalgė, literatūros metraštis, rašo 17 autorių, 400 psl., kaina minkštais viršeliais $3.15, kietais $3.75

Smilgos, A. Giedriaus 15 apsakymų, 204 psl., kaina minkštais viršeliais $2.50, kietais — $3.75.

Gatvės berniuko nuotykiai —R. Spalio apysaka jaunimui ir senimui, II laida, 527 psl., kaina $4.

Be to, esame gavę nedidelį kiekį teisininko P. Šulo parengto leidinio **"Kaip sudaromi testamentai".** Tai labai naudinga informacijų knygelė norintiems sudaryti testamentą. Ten yra ir testamentų pavyzdžių. Jos kaina — $3.00.

MOTERŲ SKYRIUS

Vyrai apie moterį

Rašo Z. GAURAS

(Tęsinys)

Žymiai skirtingiau į moterį žiūri bei ją ritmuotai ir rimuotai apdainuoja poetai Bernardas Brazdžionis ir Stasys Santvaras (vienas buvęs, o kitas tebesąs bostonietis).

BERNARDAS BRAZDŽIONIS

Šio poeto gausioje kūryboje posmų apie moterį ir meilę randame, palyginti, ne tiek daug, bet jų visdėlto esama įmantrių. Jis apie tai kalba santūriai ir atsargiai. Štai jis pavaizduoja vyrą, kuris pirmą kartą užsidegė moteriškės ilgesiu s a p n e — miegodamas:

Aš užmigau ant marių kranto,
Ant marių kranto, kaip sudužusi vilnis,
Ir vandenys tyliai kuždėjo —
Koks nelaimingas jis.

Aš pažiūrėjau, kaip vagis į vakarą,
Į mylinčios brunetės lūpas ugnines,
Ir palaima sapnuoti laimę
Nuėjo nuo manęs...

Taip, taip: "palaima sapnuoti laimę" poeto herojui nuėjo. Nuėjo žemiškoji palaima. Bet kitur autorius jau reiškia beveik religinio atspalvio moteriškumo i l g e s į :

Ar tu, gražius ir ilgus plaukus susipynusi,
Švenčiausioji Mergelė mano poterių esi,
Ar tu, pavasario daina, stipresnė už stipriausią vyną,
Ar tu, kartus ne žemės i l g e s y ?

Ir kokia baisi klaikuma apima vyrą, kai jis po dešimties metų netenka to vienintelio laimės šaltinio! Poetas B. Brazdžionis visa tai pavaizduoja auksakalio žodžiais, kuris tą mylimosios netekimą aprauda:

Dešimt karatų — dešimt meilės metų
Į tavo žiedą, mylimoji, aš dedu,
Mana širdis širdies tavosios nesuprato,
Ir prie altoriaus nueini tu su kitu.

O vestuvinio žiedo tyras aukse,
Lašėk, lašėk kaip ašara šviesi!...
Tu nueini, o aš kaip laimės lauksiu
Tavęs senų svajonių ilgesy.

Prie tavo vardo mano vardas glausis,
Ir metai jo, nelauk, neišdildys,
—"Čia firmos vardas",— atsakysi klausiant,
Bet ne, ne taip tau atsakys širdis...

Ir kas beliktų gyvenime, jeigu taip iš tikrųjų būtų buvę ir atsitikę:

— Niekados, amžinai niekados, —
Aš tūkstantį kartų kalbėsiu...
Ir ateis čia jinai ir ateis
Po trumpų valandėlių pavėsiu.

Ta kančia, ta mintis, tas laukimas
Mano atėmė viltį ir žadą...
Ir kažin kas kuždena piktai: N i e k a d o s, —
Ji kelių pas tave neberado...

Žinoma, paties poeto išrinktoji moteris, jo laimei, niekad nenuėjo su kitu, bet, matyt, praeito Antrojo pasaulinio karo audroje ir jie abu įvykių painiavoj išgyveno l a i k i n į viens nuo kito atsiskyrimą. To atsiskyrimo metu poetas savo eilėse išreiškė didžiulį ilgesį savo mylimai moteriai — žmonai, išsakydamas viską, kas ji jam buvo ir yra. Tai išdainuota ilgame eilėraštyje, pavadintame "T u m a n b u v a i", iš kurio čia paimame pavyzdžiui tik kelias strofas ar jų dalis:

Tu man buvai kaip žemė žolei,
Kaip lapai klevui pakelės...

— — — — — — — —

Tu man buvai kaip sparnas paukščiui,
Kaip žiedui vėjas ir daina...

— — — — — — — —

New Yorko policininkas John Bal, tris kartus apdovanotas, skundžiasi, kad jo viršininkai daro jam nemalonumų dėl jo ilgų plaukų.

Ceylono ministerė pirmininkė Sirimavo Bandaranaike pareiškė, kad ji nutraukia diplomatinius santykius su Izraeliu ir užmezga juos su Š. Vietnamu, Pietų Vietnamo komunistų sudaryta "vyriausybe", Š. Korėja ir Rytų Vokietija.

Vera Silvia Araujo Magalhaes tvirtina, kad ji suluošinta, kankinama Brazilijos kalėjime. Ji yra viena iš 40 politinių kalinių, kurie išleisti iš kalėjimo ir išvežti į užsienį pagal Vokietijos ambasadorių pagrobusių teroristų reikalavimą. To nesutikus padaryti, jie grasino nužudysią ambasadorių. Vera savo, kad jos vyras nužudytas kalėjime.

Šeimininkėms

PATIEKALAI IŠ CITRINŲ

Citrinos sultys turi daug gerų savybių. Daugelis nuluptų vaisių ir daržovių greit pajuosta, bet, pašlakščius citrinos sultimis, jie tuoj atgauna savo spalvą. Daržoviu sriuboje citrinos sunka padeda daržovėms išlaikyti savo natūralią spalvą. Kieta jautiena suminkštėja, marinuojant ją citrinos sunka.

Citrinos kremas

Trys ketvirtadaliai uncijos miltų, pusė svaro pieno, apie uncija sukraus.

Miltus sumaišyti su trupučiu pieno. I likusį pieną sudėti plonai supiaustytą citrinos žievele ir užvirinti. Žievę išgriebti, supilti cukrų, miltu tyrę ir maišant pavirinti 20 min. Supilti į formelę ir atšaldyti.

Citrinų žievelių cukrintiniai

Džiovintas citrinų žieveles pamerkti į šiltą vandenį, kad suminkštėtų, paskui nusunkti. Išvirti sirupą (2 dalys cukraus, 1 dalis vandens), sudėti į jį gražiai supiaustytas žieveles ir dar virti apie 20 min. Po to žieveles apdžiovinti ir vėl virti tame pačiame sirupe. Apdžiūvusias žieveles reikia volioti cukraus pudroje, kol cukrus nebesusigeria. Vėl padžiovinti. Laikyti sandariai uždarytame inde. Pyragas arba tortas, papuoštas citrinų cukrintiniais, atrodo labai gražiai.

Kartais vyrui malonu turėti pavydulingą žmoną, nes visuomet girdi ją kalbant apie tai, ką ji myli. ....

* * *

Žmogus, nemokąs mylėti savo motinos, negerbiąs jos, nėra vertas vadintis nė žmogumo.

Vysk. Pr. Būčys

* * *

Tik tie žmonės mums atrodo turį sveiką nuovoką, kurie galvoja taip pat, kaip ir mes.

Lincolnas

* * *

Paprastai giriame vieni kitus todėl, kad ir jie mus pagirtų

* * *

Visa, kas aš esu, kas manyje yra gera ar bloga — visa tai mano motinos nuopelnas.

Napoleonas

* * *

Japonai gedi apsirengę baltai, o ne juodai. Senovėje ir dzūkai gedulo spalva laikė baltą spalvą.

Tu man buvai kaip Dievo žodis
Baltam alyvų šlamesy,
Ir ateities svajonių soduos
Ir laimė ir gyvybė, rodos,
Tu man buvai — tu man esi.

(Visos citatos imtos iš B. Brazdžionio poezijos rinkinio "Per pasaulį keliauja žmogus").

Taigi, čia galėjome susidaryti bent apytikrį vaizdą, ką taria poetas Bernardas Brazdžionis apie moterį.

(Bus daugiau)

Motinos diena Hamburge

(Tęsinys)

Gabrielė Sadžiūtė:

Mūsų žemėje gegužis barstė žiedus ir kvapus,
Kai varinis varpo dūžis tave šaukė į kapus.
Ak, kodėl gi, motinėle, mus taip anksti palikai?
Ar ne klusnūs, ar ne mieli tavo buvome vaikai?
Bet žinau, tau čia pabodo, buvo laimė nedosni,
Sėjai džiaugsmą ir paguodą, o rinkai tiktai usnis.

Kalbėtojas: Mama, tu esi vien meilė. Mūsų mažos širdelės dažnai užmiršta tavo gerumą, tavo kantrybę, tavo nemigo naktis. Bet šiandien priimk mūsų gerus norus, mūsų meilės žodelius.

Sibilė Sadžiutė:

Mamyte mano brangi! Šią dieną tau skiriu
Dainelę gražią linksmą, o kaip tave myliu.
Tylutis skleidžias žiedas, žibutės lenkias tau,
Ir aš tau jas aukoju, dainuoju ir skaitau.

Kalbėtojas: Mamyte, tu išmokei mus pirmuosius žodžius, su tavim žengėm pirmuosius žingsnius. Tu saugojai savo vaikutį.. Glaudžiaus prie tavęs, bėgau į tavo glėbį, kai buvau išsigandęs, ramu man buvo ant tavo kelių. O, mamyte, gal šiandien tu man dar daugiau reikalinga!

Kristina Navickaitė:

Mamyt, laikyk apglėbus, kaip lapai žiedelius.
Takeliuos akmenėliai ir pikžolės keliuos...
Man vėjas taršo plaukus, ir skalbia juos lietus,—
Mamyte, mane saugok, apglėbus nuolatos!
Tamsios nakties šešėliuos nubudusiai baisu, —
Tu man šviesi paguoda, kai prie tavęs esu.
Mamyt, laikyk apglėbus, kaip lapai žiedelius!
Takeliuos akmenėliai, ir piktžolės keliuos...

Kalbėtojas: Mamyte, mes iš tavo glėbio išskrendame kaip paukščiai iš lizdo. Bet tavo rūpestis ir meilė lydi mus, tavo karčios ašaros palaisto mūsų kelią, kad jis nežeistų mūsų kojų. Tu visada lieki mūsų kelrodis, mus į laimę vedantis žiburėlis.

Mergaitės dainuoja:

Oi, žiba žiburėlis, kaip aukso liktorėlis,
Ten stovėjo sena motulė, ant dvarelio išėjus.
Ant dvarelio išėjus, vartelius atsikėlus,
Klausinėjo pas dukružėlę, ar su visai parėjo.
Ne su visai, motule, ne su visai, širdele,
Aš parėjau pas motinėlę rūtelių vainikėlio.

Kalbėtojas: Tėvyne, tu irgi mūsų visų motina. Negalime šią brangią dieną ir tavęs užmiršti. Tu toli nuo mūsų, bet tu laikai apglėbus ne vieną mūsų motiną, kuri apie mus galvoja, kuriai širdį sopa, kad negali būti dabar su mumis. Skriskime mintimis į tėvynę, bent minutėlę kartu pabūkim.

Regina Narkutė:

Jeigu būčiau aš paukštelis, jei turėčiau sparnelius,
Plas plas plas į tėviškėlę, į gimtuosius namelius.
Tuoj nulėkčiau nuplasnočiau plas plas plas erdve plačia,
Kur visų svajonių mūsų laivas supas paslapčia.
Ten nulėkęs aplankyčiau broliukus ir seseles,
Giesmele gal nuraminčiau skausmo pilnas širdeles.
Gera būtų, kad galėčiau tėviškėlę aplankyt,
Nors akutėmis paukštelio gimtą kaimą pamatyt.

Kalbėtojas: Mamyte, šią dieną mes norime tau priminti, kai tu buvai tokia, kaip mes šiandien, — vaikas. Kaip tau buvo brangus, rūtelių darželis, kurį tu taip saugojai ir globojai. Mūsų darželis — šaltasis miesto akmuo ar dulkėta, žvyru padengta žaidimo aikštė. Bet su tavim skrendame į tą gimtąją vietelę, aplankome tavo numylėtą gėlių darželį ir skiname tau pačius gražiausius ir kvapiausius žiedus, kad jie tau niekados nenuvystų ir kad vis tau primintų., jog mes visada ir visur esame tave mylintys ir tau ištikimi ir dėkingi vaikai.

Mergaitės dainuoja:

(Visai mažos mergaitės ir berniukai šoka ratelį)

Kaip gražus gražus rūtelių darželis,
Pilnas jau prisėtas gražių žolynų.
Dailiai aptvėrė mano brolelis,
Užtat jam vainiką nupint ketinu.
Mano žolynėliai žydėti pradėjo,
Kokia man linksmybė, kas gal apsakyt.
Tartum svieto turtus kas man pažadėjo,
Vien tik širdį traukia, kad juos pamatyt...

* * *

Po trumpos pertraukėlės pasirodė mūsų jaunosios mergaitės su lietuviškais tautiniais šokiais. Šokius taip pat paruošė Leonas Narkus - Narkevičius.

Čia norėčiau priminti, kad tos jaunosios šokėjos, išskyrus tik vieną, visiškai nekalba lietuviškai. Tačiau jos pasisakė, kad norinčios šią tėvų kalbą išmokti. Kalbą pradėti mokyktis niekuomet nėra pervėlu ir niekuomet nėra peranksti. Tad tikėkime, kad jų norai įsikūnys.

Dalyvis

ROMANAI

Birutė Pūkelevičiūtė, — RUGSĖJO ŠEŠTADIENIS, premijuotas romanas, 237 psl., kaina $5.00.

Jurgis Gliauda, LIEPSNOS IR APMAUDO ĄSOČIAI, premijuotas romanas, 304 pusl., kaina $4.00.

Alė Rūta, VIENIŠI PASAULIAI, romanas, 265 psl. kaina $3.50.

D. Nendrė, AIDAS TARP DANGORAIŽIŲ, romanas, 365 psl., kaina $5.

Vytautas Volertas, SĄMOKSLAS, premijuotas romanas, 279 psl., kaina $3.50.

Aloyzas Baronas, PAVASARIO LIETUS, 261 psl., kaina minkštais viršeliais $2.50, kietais $3.75.

Vincas Ramonas: MIGOTAS RYTAS, 166psl., kaina $2.50. Gaunama Keleivio administracijoje.

Jeronimas Ignatonis, LŪŽIAI, 301 psl., kaina $3.00

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNŪS, romanas iš suvalkiečių ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 280 psl., kaina $3.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNŪS. II tomas, 428 psl , kaina $4.00.

Sally Salminen, KATRYNA, romanas, laimėjęs Švedijos literatūros premiją, 291 psl., kaina $5.00.

Petr. Tarulis, VILNIAUS RŪBAS, 495 psl., kaina minkštais viršeliais $3.15, kietais viršeliais $3.75,

Jurgis Gliauda, DELFINO ŽENKLE, premijuotas romanas, 234 psl., kaina $2.50

Albinas Baranauskas, KARKLUPĖNUOSE, premijuotas romanas, 224 psl., kaina $2.50.

Kazys Almėnas, UPĖ Į RYTUS, UPĖ Į ŠIAURĘ, romanas I dalis, 325 psl., II dalis 302 psl., kiekvienos dalies kaina $3.00.

Alė Rūta, KELIAS Į KAIRĘ, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina $3.00.

Vytautas Volertas, GYVENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kaina $2.50

Vytautas Volertas, UPĖ TEKA VINGIAIS, romanas 332 psl., kaina $3.50.

Vacys Kavaliūnas, KALNŲ GIESMĖ, premijuotas romanas, 201 psl., kaina $2.50.

Kazys Plačenis, PULKIM ANT KELIŲ..., romanas iš kun. Strazdelio gyvenimo, I tomas 200 ps., kaina $2.00 II tomas 160 ps., kaina $2.00

Juozas Kralikauskas, TITNAGO UGNIS, premijuotas romanas, 205 pusl., kaina $2.50.

Aloyzas Baronas: LIEPTAI IR BEDUGNĖS, premijuotas romanas, 279 psl., kaina $3.00.

Vytautas Alantas: TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ, 462 pusl., kaina $4.50.

Juozas Švaistas: ŽIOBRIAI PLAUKIA, romanas iš knygnešio kun. M. Sidabravičiaus gyvenimo, 233 psl., kaina $2.50.

Prisikėlimas, romanas, parašė **Alė Rūta,** 205 psl., kaina kietais viršeliais $3.75, minkštais $2.50.

Aloyzas Baronas: VIENIŠI MEDŽIAI, 117 psl. kaina $ 1.50.

Pranas Naujokaitis: UPELIAI NEGRĮŽTA Į KALNUS, 509 pusl., kaina $5.00.

Vietinės žinios

L. B. rinkimam praėjus

PRANAS PAULIUKONIS ĮAMŽINTAS L. FONDE

1970 m. balandžio 29 d. mirė mokytojas istorikas Pranas Pauliukonis ir buvo palaidotas Nek. Prasid. seselių vienuolyno kapinėse., Putname.

P. Pauliukonis gimęs 1904 m. lapkričio 16 d. Varžgaliuose, Lietuvoje. 1931 m. jis baigė Lietuvoje Vytauto Didž. universiteto teol.-filosofijos fakultetą, įsigydamas istoriko diplomą. Lietuvoje pradžioje buvo mokytojas, o vėliau Zarasų gimnazijos direktorius.. 1944 m. gegužės 22 d. vokiečių geštapo už lietuvišką veiklą buvo suimtas ir ištremtas į Vokietiją prievartos darbams.

Velionis buvo tauri, kieta ir šakota asmenybė. Visuomenininkas ir lietuviškosios veiklos žmogus. 1950 m. atvykęs į JAV, įsikūrė Worcestery. Nors čia jis dirbo sunkų fizinį darbą, bet lietuviškų dirvonų neapleido. Worcestery įsteigė lituanistinę mokyklą ir jai trejus metus vadovavo. Putnamo Nek. Prasid. seselių bendrabučio studentėms dėstė Lietuvos istoriją, daug rašė spaudoje visuomeniniais ir istorijos klausimais ir aktingai reiškėsi lietuviškųjų organizacijų veikloje.

Velionis užaugino gausią šeimą, — 3 sūnus ir 6 dukras, — kaikurie jos nariai jau yra baigę aukštuosius mokslus ir yra sukūrę savo šeimas. Jis sakydavo, kad vaikams turtų nepaliksiąs. bet mokslą visiems duosiąs.

Velioniui įrašyti į Lietuvių Fondą buvo sudėta 150 dol. aukų, ir tą sumą sudėjo šie asmenys:

Po 10 dol. — P. Kaladė, V. Kulbokas, J. Vembrė, A. Mažiulis, J. Balčiūnas, A. Girnius, J. Kuodis, T. Aleksonis. B. Paliulis, A. Škudzinskas.

Po 5 dol. — A. Keturakis, S. Eiva. Z. Kučinienė, E. Sužiedėlis, S. Cibienė, J. Ambraziejienė ir E. Valiukonienė.

J. Lapšienė — 4 dol.

Ateitininkų Sendraugių S-gos Bostono sk. — 11 dol.

LF Bostono Vajaus Komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams už aukas Lietuvių Fondui.

Vajaus Komitetas

Mirė latvė profesorė

Birželio 8 d. mirė 40 m. amžiaus Bostono universiteto prof. asistentė Aija Zarella, nepriklausomos Latvijos finansų ministro Valdemaro Bastjano duktė. Velionė buvo ir latvių radijo Madride bendradarbė.

Nauja Liet. Bendruomenės valdyba

Birželio 26 d .buvo Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkės narių visuotinis metinis susirinkimas, į kurį atėjo nuostabiai didelis skaičius — apie 50 asmenų. Ar tai atsitiktinis dalykas, ar persilaužimo ženklas? Iki šiol Bostono LB apylinkei dar vis nepavyko "įsipilietinti", ji neatrodė čia net būtina. Gyvenimas ėjo šalia jos, įvairios organizacijos dirbo savo darbą. LB joms nieko nereiškė, — nei padėjo, nei kenkė, lyg jos ir nebūtų. Dabartinis susirinkime dalyvavusių didelis skaičius gal jau rodo didesnį šia organizacija susidomėjimą ir žadina viltį, kad LB ir Bostono lietuvių gyvenime užims platesnį barą ir pasireikš gausiais darbais.

Apie praeitų metų veiklą susirinkimą painformavo L. B. apylinkės pirm. dr. Stasys Jasaitis ir ižd. S. Augonis. Iš iždininko sužinojome, kad nario mokesčio surinkta per metus $70 (į tą sumą neįeina rinkimų metu sumokėti nario mokesčiai), nors narių sąrašuose esama apie 400 žmoniu.

Į valdyba išrinkti St. Augonis, H. Čepas, J. Čereška, J. Grigalius, G. Karosas, G. Mickevičienė ir A. Matjošką. Kandidatai: J. Bakšys ir J. Vizbaras. Kontrolės komisija palikta senoji: St. Griežė-Jurgelevičius, J. Kapočius ir A. Lapšys. Kandidatai: A. Keturakis ir J. Valiukonis.

Į apygardos atstovų suvažiavima išrinkta 15 atstovu.

Susirinkimui vadovavo St. Griežė-Jurgelevičius, sekretoriavo G. Mickevičienė.

Bostono PARENGIMŲ KALENDORIUS

Rugpiūčio 9 d. Romuvos parke Brocktone, Montelloj, Minkų radijo gegužinė.

* * *

Spalio 11 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos 70 metų sukakties ir senų narių pagerbimo banketas.

* * *

Spalio 17 d. Bostono inžinierių balius Sheraton Motor Inn., Quincy, patalpose.

* * *

Spalio 25 d. Lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo rudens parengimas So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos trečio aukšto salėje.

* * *

Spalio 31 d. ir lapkričio 1 d. Lietuvių Tautinės Sąjungos namuose rengiama A. Galdiko kūrinių paroda.

* * *

Lapkričio 15 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos Šurum burum.

* * *

Lapkričio 22 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos salėje ramovėnų rengiamas Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties minėjimas.

* * *

Lapkričio 28-29 dienom Balfo seimas So. Bostono L. Piliečių dr-jos salėse.

VOKIETIJA

Lietuvių evangelikų suvažiavimas

Šiaurės Vokietijos lietuvių evangelikų suvažiavimas buvo birželio 6-7 dienomis Hamburge. Jame buvo dalyvių ne tik iš Hamburgo, bet taip pat iš Bremeno, Luebecko, Hannoverio, Dortmundo ir kt. Š. Vokietijos vietovių. Dauguma dalyvių buvo jaunesnio amžiaus. Suvažiavimą atidarė R. Baliulis trumpu žodžiu.

Paskaitas skaitė dipl. psichologas E. Žilius — Lietuvio evangeliko ateitis psichologo akimis, kun. K. Felgendreheris — Humanistinis žmogus ir žmogus, kuris tiki į Dievą, kun. A. Keleris — Lietuvių evangelikų bažnyčios ateitis.

Kitas suvažiavimas numatytas ši rudenį Luebecke ar Neustadte.

Trys baigė Vasario 16 gimnaziją

Vasario 16 gimnaziją šiemet baigė 3 jaunuoliai: Rudolfas Landas, gimęs Šiauliuose, iš Lietuvos atvykęs 1962 m., žada studijuoti farmaciją; Gintaras Radionovas, gimęs Vokietijoje, žada studijuoti chemiją; Antanas Veršelis, gimęs Londone, žada studijuoti germanistiką.

Išnuomoja

Viengungis vyras ar moteris galėtų apsigyventi Detroite pas našlę dideliame bute ir naudotis 1-2 kambariais ir virtuve.

Kreiptis tel. (Area 313) — 491-5318.

Ieško

Ieškau savo brolio Vinco Motiejaus Černiausko. Gimęs 1911 metais Kolukiškio kaime, Žiežmarių valsč., Trakų apskr. Gyvena Philadelphijoje. Žinantieji arba jis pats prašomi atsiliepti šiuo adresu:

Ona Vareka, 673 East 2nd St., So. Boston, Mass. 02127.
(27)

Nori susipažint

Turiu nedidelį biznį. Esu viena. Norėčiau rasti rimtą vieną pensininką, kuris padėtų jį tvarkyti, arba susitarus parduoti ir išvažiuoti į Floridą.

Laiškus rašyti Keleivio adresu, pažymėjus — Rūtai.
(26)

Jauna, 18 metų, lietuvaitė iš Seinų (Lenkijoje), baigusi gimnaziją, norėtų susipažinti su ne senesniu kaip 28 metų vyru, už jo ištekėti ir atvykti į JAV. Rašyti:

Regina Paszkiewicz, Liceum Ogolnoksztalcące im. Konarskiego, m. Sejny, Woj. Bialystok, Poland — Polska.

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujoj Anglijoj stoties WLYN, 1360 kilociklių ir iš stoties FM 101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausios pasaulinių žinių santraukos ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gausimas ir Keleivis.

Ekskursijos į Lietuvą

vyksta

liepos 20 d., rugpiūčio 24 d., spalio 7 d.

Kaina $691.00

Vietų skaičius ribotas — Nesivėluokite!

Ekskursijų reikalu kreipkitės į

Trans-Atlantic Travel Service

330 West Broadway,
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

JIB

J.I.B. vaistai, patentuoti Šveicarijoje Nr. 458628, registruoti JAV, Kanadoje ir Europoje, ataugina plaukus, išgydo pleiskanas, šašus, niežėjimą, plaukų slinkimą, gražina natūralią plaukų spalvą moterims ir vyrams. 100% garantuota. J.I.B. vartodamas 8 uncijas 16 savaičių, nebūsi nei žilas, nei plikas. Užsakymus su $6.00 monei orderiu siųsti: J.I.B. Laboratory, 1437 So. 49th Ave., Cicero, Ill. 60650.

NENUSIMINKITE!

Galima pagelbėti sergantiems reumatu, rankų ar kojų skausmais, nutirpimu, jaučiant nuovargį.

REE-LEEF RUB mostis daugumai pagelbsti. Užtikrinam pasėkmes, arba grąžiname pinigus.

Siųskite $5, gausite vaistus su nurodymais.

ROYAL PRODUCTS
North Sta., P.O. Box 9112
Newark, N.J. 07105

Ką dovanoti?

Jeigu yra reikalas amerikiečiui padovanoti knygą tai Keleivio administracijoje galite gauti šias tinkamas knygas:

The Cemetery of Nations in Siberian Tundra by H. Tautvaiša, 112 psl., kaina tik $1.75.

Timeless Lithuania — parašė buvęs JAV atstovas Lietuvoj Owen J. C. Norem. 299 psl., kaina $4.

Tai labai gera dovana nemokantiems lietuviškai, bet norintiems susipažinti su Lietuva.

"The Herdsman and the Linden Tree" (Vinco Krėvės), 128 psl., kaina $3.95.

"The Ordeal of Assad Pasha" (I. Šeiniaus), 61 psl. kaina $2.00.

Vytautas the Great Grand Duke of Lithuania by dr. Joseph B. Končius, 211 psl. psl., kaina kietais viršeliais $3.00, minkštais $2.00.

"Lithuania land of heroes," parašė L. Valiukas kaina $4.75.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES, parašė Juzė Daužvardienė, kaina $2.50.

Imkit ir skaitykit Kipro Bielinio knygą

TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA

Joje smulkiai aprašytas vergų stovyklos, kuriose bolševikinio teroro sistema kentėjo ir žuvo mūsų broliai, seserys, giminės ir draugai. Knygos kaina — 75 centai.

Imkite ir skaitykite!

ANTANO ŠKĖMOS RAŠTŲ I tomas (Nuodėguliai ir kibirkštys, Šventoji Inga, Čelesta, Balta drobulė), įrišta, 500 psl. Kaina $6.00.

LIETUVOS ISTORIJA VI-ji laida, parašė **dr. Vanda Daugirdaitė-Sruogienė**, 414 psl., daug paveikslų, keli žemėlapiai, tvirtai įrišta Knyga ne tik geras vadovėlis mokiniams, bet ją su įdomumu skaitys ir suaugusieji. Kaina ..... $6.

LIETUVIŲ LITERATŪRA SVETUR, 697 psl. Joje rašo **A. Vaičiulaitis** apie poeziją, **K. Keblys** apie romaną, **R.Šilbajoris** apie novelę, **S. Santvaras** apie dramaturgiją, **V. Kulbokas** apie kritiką, **J. Girnius** meta žvilgsnį į visą tą literatūrą aplamai ir šio kūrybos laikotarpio problemas, **Č. Gricevičius** duoda išleistų knygų sąrašą. Kaina $10.

PAULIUS AUGIUS, 284 dideli puslapiai, šio įžymaus dailininko paveikslai ir A. Kurausko bei T. Valiaus straipsniai, puošniausia knyga, kaina $17.50.

Ketvirtoji pradalgė, Nidos išleistas literatūros metraštis, kuriame rašo 21 asmuo. Kietais viršeliais kaina $3.75, minkštais $3.15.

Chicagos istorija, parašė Aleksas Ambrozė, 664 psl. gausiai iliustruota, kaina kietais viršeliais $10 minkštais — $8.

BAISUSIS BIRŽELIS. Šitoje 238 psl. knygoje yra 3 dramos: Baisusis Birželis Varpinė ir Šiaurės pašvaistė Parašė **Pranas Naumiestiškis.** Kaina $2.50

BALADĖS, šitoj labai gražiai išleistoj, gausiai iliustruotoj knygoj yra septynios Maironio baladės. Tai knyga, labai tinkama dovanoms. Kaina $6.00

PEILIO AŠMENYS, Jurgis Jankus, 3 veiksmų drama, 261 psl., kaina $4.00.

Nardžio pulkas, Balės Vaivorykštės, kaina $2.

Rene Rasa, MEILĖ TRIKAMPY, 219 psl. kaina $3.

Nužemintųjų generacija, egzilio pasaulėjautos eskizai, parašė **Vytautas Kavolis,** 77 psl., kaina $2.

Atsitiktiniai susitikimai, Kazimiero Barėno 14 įdomių apsakymų, 216 psl., kaina $2.50.

Laisvės Varpas

Lietuvių Radijo Valanda

Sekmadieniais 11-12 val.

AM 1,430 KC ir FM 107 MC

Vedėjas PETRAS VIŠČINIS

173 Arthur Ave., Brockton, Mass. 02402. Tel 586-7209

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laiškų skyrių, kuriame laukiame abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiškas mūsų išeivijos laikraštis, ieškąs naujų bendradarbių bei idėjų, visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuva.

Metinė prenumerata JAV-se $8.00

Adresas:
7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

SLA *SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE*

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA— jau turi daugiau, kaip tris su puse milono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausiną apdraudas nuo $100.00 iki $10.000.00.

SLA—jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigus aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už $1,000.00 apdraudos tik $3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims. rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už $1.000.00 akcidentalės apdraudos mokestis $2.00 į metus

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

Keleivio prenumerata - gera dovana visokiomis progomis!

BUVO $4, DABAR TIK $2

Lietuvių išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Šitą 500 puslapių gausiai iliustruotą knygą dabar galite gauti už $2, iki šiol ji kainavo $4.

Ką toje knygoje rasite? Labai daug. Ten visa JAV, Kanados ir Pietų Amerikos lietuvių išeivijos istorija. Joje rasite, kada ir kaip ta išeivija prasidėjo, aprašytas jos organizacijas, jos spaudą, jos veikėjus, jos santykius su Lietuva ir kt.

Knyga parašyta lengva kalba, kiekvieno ji lengvai skaitoma. Tad paskubėkite ją įsigyti.

Kitos tokios knygos neturime.

Vietinės žinios

Žurnalistės pagerbs lietuvaitę

Naujosios Anglijos Moterų Spaudos dr-ja kasmet pagerbia vieną pasižymėjusią žurnalistę. Šiemet ta draugija pasirinko lietuvaitę Jūratę Kazickaitę, kuriai birželio 30 d. Harvardo klube buvo surengtas pokylis ir iteiktas tam tikras pažymėjimas.

Jūratė Kazickaitė yra gerai pažįstama amerikiečių skaitytojams, ir yra ypač išgarsėjusi Vietnamo karo korespondentė.

Kitame numeryje parašysime plačiau.

Liepos 4 ir paštas

Šeštadienį, liepos 4 d., paštas bus uždarytas.

Bostono pašto viršininkas primena, kad centrinis paštas (Milk ir Devonshire St.) veikia visas 7 dienas po 24 valandas. Ten visada gausite ženklų, vokų ir iš ten galite pasiųsti ir siuntinius.

Lankėsi Eltos redaktorius Vytautas Alseika

Praeitą savaitgalį Bostone ir Brocktone viešėjo Eltos redaktorius Vytautas Alseika. Brocktone jis dalyvavo savo giminaičio vestuvėse, o Bostone aplankė eilę savo senų bičiulių.

L. Darbininkų draugijos susirinkimas

Šį sekmadienį, liepos 5 d. 2 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos patalpose šaukiamas Lietuvių Darbininkų draugijos kuopos narių susirinkimas. Visi nariai kviečiami būtinai dalyvauti.

N. Jonuška,
sekretorius

Bostoniečiai SLA seime

SLA seime, kuris buvo birželio 22-24 dienom New Yorke, iš Bostono dalyvavo šie atstovai: A. Audickienė, P. Bražaitis, A. Caplikas, dr. A. ir B. Kapočiai ir J. Tumavičienė.

Be jų, kaip svečiai dar dalyvavo J. Tumavičienės dvi dukros ir dvi vaikaitės.

Geros nuotaikos vestuvės

Praeitą šeštadienį Cambridge, Mass., susituokė jaunieji intelektualai Skirmantė Makaitytė ir Ramūras Kondratas. Vestuvėse dalyvavo apie pusantro šimto svečių, kurių didelę dalį sudarė jau čia mokslus baigusios ar universitetuose dirbančios jaunosios kartos atstovai. Buvo daug svečių ir iš New Yorko bei kitų tolimesnių vietovių. Jaunųjų tėvai surengė puikią geros nuotaikos puotą. Pažymėtina, kad nuo bažnytinių apeigų, kurias atliko kun. Cukuras, ligi iškilmių programos imtinai visus dalyvius jungė grynai lietuviška dvasia ir lietuviškas žodis, nors vestuvėse dalyvavo ir eilė žymių amerikiečių.

Linkime jaunajai šeimai šviesiausios ateities.

Šešiasdešimt metų vedybų sukaktis

Praeitą šeštadienį Veronika ir Jonas Adomoniai iškilmingai atšventė šešiasdešimties metų savo vedybinio gyvenimo sukaktį. Tai tikrai labai reta sukaktis, ir galima pagrįstai džiaugtis laimingai jos sulaukus.

Sukaktis buvo atšvęsta Cape Code jaunųjų Adomonių viloje, kur dalyvavo svečių net iš Chicagos ir kitų vietovių, atvykusių senjorų sukaktuvininkų pagerbti.

Adomoniai yra biržiečiai. Lietuvoje turtingai gyvenę ir turėję daug gerų bičiulių iš rašytojų ir kitų menininkų tarpo. Jonas Adomonis, nors jau ir peržengęs 85 metus amžiaus, svečiams dar puikiai deklamavo biržiečio poeto Kazio Binkio eilėraščius.

Sukaktuvininkams linkime geros sveikatos ateičiai.

Muziejaus retenybė

Paskutiniai nepriklausomos Lietuvos laikų prisiminimai!

Dar turime pardavimui baigiančių pranykti lietuviškų monetų: 5 lt. — J. Basanavičius, 10 lt. — Vytautas Didysis, 10 lt. —prez. A. Smetona ir kitos. Kainoraštis pareikalavus.

F. Zablockis, 2333 Ontario St., Vancouver 10, B.C. Canada.

Ateities spėjėja ir patarėja

TEA CUP & CARD READINGS
Advice On All Problems

One visit will prove that these Readers are different from any others that you may have consulted before.
Open Daily 10:00 A.M. to 10:00 P.M.
— No Appointment Necessary —
543 BOYLSTON ST. — Room 32 — BOSTON, MASS.
at Copley Square — Telephone 262-6928
— Sundays by Appointment Only —

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868
yra vienintelė oficiali įstaiga Worcestery, kuri siunčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nueina greitai ir tvarkingai.
Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.
Vedėja B. Sviklienė

Telefonas: AN 8-2805
Dr. Jos. J. Donovan
Dr. J. Pašakarnis
ĮPĖDINIS
OPTOMETRISTAS
Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Trečiadieniais nepriimama
447 BROADWAY
South Boston, Mass

TEL. AN 8-2124
Dr. Amelia E. Rodd
(RUDOKIUTĖ)
OPTOMETRISTĖ
Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais—uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Peter Maksvytis
Carpenter & Builder
49 Church Street
E. Milton, Mass.
Atlieku visus pataisymo, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamų namų ir biznio pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.
Telefonas: 698-8675

Ketvirtis & Co.
—JEWELERS—
Laikrodžiai-Deimantai
Papuošalai
Elektros Prietaisai
Rūpestingai taisome laikrodžius, šiedus, papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel AN 8-4649

South Boston Savings Bank
ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS
460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127
Skambinkite 268-2500
dabar už visus indelius moka 5 1/2 %
Nuo įdėjimo dienos — Be įspėjimo iš anksto — Kas mėnuo yra priskaitomi nuošimčiai — Pilnas draudimas
Bankas veikia 105-tuosius metus. Nuošimčiai yra nurašomi nuo Mass. mokesčių. Bankas atidarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shallna ir adv. J. Grigalus. Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš $173,000,000

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
321 County Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159
Tel. 332-2645

Flood Square Hardware Co.
Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popieros Sienoms
Stiklas Langams
Visokie reikmenys namams
Reikmenys plumberiams
Visokie geležies daiktai

DRAUDIMO AGENTŪRA
Atlieka įvairių rūšių draudimus
Kreiptis senu adresu:
BRONIS KONTRIM
598 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761

Dažau ir Taisau
Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.
JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Naudingiausia skelbtis Keleivyje!

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

℞ The Apothecary
LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ
Parduodame tiktai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.
Jei reik vaistų — eikit į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.
382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.
Telefonas AN 8-6620
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Jo kaina metams $6.00.

ATLAS PARCELS CO.
82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tet. 798-3347
Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, aprangos, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.
Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesti gimines čia pas save į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

E. KARDELIENĖS DAINŲ PLOKŠTELĖ
Keleivio administracijoje galima gauti Lietuvos operos solistės Elzbietos Kardelienės įdainuotų dainų ir arijų plokštelę. Kaina $6.00.
Paštu nesiunčiame.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS siunčia betarpiškai IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ ir kitus Rusijos okupuotus kraštus
Pristatymas greitas ir garantuotas
Prekės parduodamos nužemintomis kainomis. Numatoma, kad skarelių kainos pakils.
Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. o šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.
Kitomis valandomis pagal susitarimą telefonu.
331 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-0068

Trans-Atlantic Travel Service
DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA
Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti gimines Lietuvoje ar juos atsikviesti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lektuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skarytes, lietpalčius, megztinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja
Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminėms tik per
Podarogifts Inc. skyrių Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9—5
Šeštadieniais 8—12

390 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764
Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis

M & T OIL CO., Inc.
641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127
☐ Krosnies aptarnavimas
☐ Automatinis įpilimas
☐ Patogios mokėjimo sąlygos
☐ Pilnas šildymo įrengimas
Skambinkite
268-4662

Kodėl mokėti už gazą brangiau?

Fortuna Fuel Co. padės jums sutaupyti
100 dolerių 00 centų $100.00
įsivedus bet kurią spaudžiamo karšto vandens ar šilto oro pažeminio šildymo (baseboard) sistemą
TUOJ NEREIKIA NIEKO MOKĖTI.
IŠSIMOKĖTINAI PER 5 METUS!
Pasiūlymas baigiasi 1970 m. liepos 30 d.
FORTUNA FUEL Co.
Ofisas ir parodos kambarys
487 Washington Street
Dorchester, Mass. 02124
436-1204

Šildyti aliejum specialus pasiūlymas
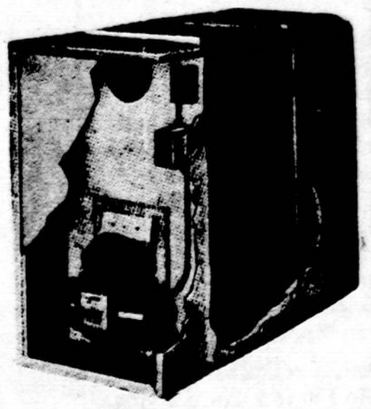
Atidaryta 24 valandas